SI TANG
MEUNG VAX
ၶိဢ္ဍ္ဢ္ၼႄႈဢ္ၼ္ၼာၶ္, မိူင်း:'ဝ'
佤 邦 新 闻
佤邦新闻局主办

KRAX KRUM RHAWM

- KRAX DAUH RHAWM MHAWM MAI PAOX, MAWH PA MHAWM SON GRUM RHAWM.
- KRAX GRUM RHAWM MAI PAOX, MAWH PA MHAWM SON HAOK HUAN KAUX CONG.

BANG KUM PAOH MEUNG VAX SON KHRAWM KAING YUH DAUX 2013 NUM

ပ႑,တီ,ဍွတ်,လိုတ်းပွ္မ်.ရှုမ်းမိုင်း'ဝ' လတ်းပၚ်ဂုမ်လုင် ရှုဝ်ဂုပ်,ဂၢၼ် ပီး 2013

Bang kum paoh Meung Vax son khrawm kaing: yuh daux 2013 num

Son sang nhie: kieh kaing: yuh haok huan si voe ngai, tawng: krax lud dee loe, mai jhak krax pa kub pa khaw daux kaing: yuh, lai yuh krax gau sawn mai paox ku plak ku vang, hawt lox pa tawx plak piang:, hoik mhaing dee num been daux hak tiex Meung Vax plak greem ku cub ku caw da rhawm tix mhawm mai da tawx lox pa sang ah si kah sang krai daux bang kum hoek plak piang: mee khix tix ka ti nga ngaix.

hawt diak pa sawn plak piang ot daux khix 2–16 ngaix hoek 22 ngaix, bang kum paoh Meung Vax son khrawm kaing: pa yuh daux 2013 num sang paoh tix daux nyiiex bang kum ting: daux veng pang kham Meung Vax . khix 2 – 16 ngaix daux si ngaix in khawm mu, pa sang hoek laik daux bang kum ting: ku cub ku caw kix hoik hoek Ngaox lao diak pui tix daux ceung: kong pu khawm mu, pa hoek laik daux bang kum bawg in, koe pa ot plak greem 24 cub, cao kaing 480 kaux haoh. son bang kum, cub caw: pa sawn plak in hoik da tix sawn mhawm khawm uik, mai hoik guah pa sang yuh mhawm uik.

2014 num khix 2 – 17 ngaix plak ngawb 8 taix na ri:, bang kum paoh Meung Vax son khrawm kaing: pa yuh daux 2013 num jauh tix phao kah daux nyiiex bang kum ting: Meung Vax, cao kaing ting: vawng: Meung Vax tax kuad pang, tax Ngaox khuat, tax kuad rang, tax kuad kloi, tax kuad run, tax cao kawx ang, tax li cu liiex, khawm cao kaing ku cub ku caw, daux lien, daux hak tiex, pa ot greem vawng:, an khan kix ngawm kah ka khawm uik, pa viex buan son ku cub ku caw ngawm kah greem.

Daux ngawm 17 ngaix, pa sah sawn son sang khrawm tawng: kaux pui hak tiex Meung Man, pa viex buan son asu yax tax Awng Min an khan kix kah hoek mai tawx lox si diex son sang yuh krax khrawm kah kaux pui daux hak tiex khawm mu.

Tax co ta fux mawh cao bung bang kum, tax kuad Ngaox viex buan son Meung Vax ah lox rieb hoek toek bleeih kah pa viex buan son kah tax Aung Min mai mhaing nawh tawx lox si diex kah son sang yuh krax khrawm kah kaux pui daux hak tiex Meung Man, pa hawt hu mai nawh pa sawn plak paux pu kah kawn krai lox, Ngaox lao grawng kaing: son sang khrawm Meung Man kaux pui, ah lox laoh lhie: son tawx Meung Vax krax teem kah kaing: pa yuh kix ku plak.

Khaix hoik lox ah si kah krai kix, kix tawm rawg

(Hu sitoe plah (2)

Phan sang tawx pex lai khawm riang in kix dee mhang lox yaox riang meung wa, chix tix tawx hu daux in ~ aiwanhawm@gmail.com
~ aiwanhawm@gmail.com

(pa sitoe ka pla 1)

buan mai cao kaing Meung Vax, lih khaing daux bang kum.

Khaix an, bang kum krawm Meung Vax kaing: pa yuh daux 2013 num cauh tix phao, tax kuad Ngaox viex buan son kix daux vawng: tawx lox ah si kah krai son sang yuh krax khrawm kah kaux pui daux hak tiex Meung Man, mhaing plak greem ku cub tawx riang: rao kah, da rhawm tix mhawm si voe. khaix an kawn tawx lox si diex ku plak kah son kaing: pa sang yuh grawng pa sang khrawm kaing: yuh daux num luan. hawt krax pa sawn bang kum jauh daux 2014 num khix 2 – 17 ngaix mawh ku cub pa lai Ngaox lao kaing: pa yuh tix daux bang kum ting:.

Cub caw pa ngaox lao kaing pa yuh daux bang kum ting: paoh Meung Vax son khrawm kaing pa yuh daux 2013 num koe kix: num ting: bang naing(cong chang),pa giex plkak ma koi rawm nhiem:, bang naing 171, num been ting: greem vawng: (ce-ung kong pu), kru naing 468, pa yuh krax si toe mai plak praix, kaung Meung Mau, cub pa giex krax kaux cong, kru naing 418, pa yuh krax haok huan (ciien sau pu), bang na-ing 318, kaung Meung Pawk, kru naing mawg, lum sit ah Meung Vax, kaung Meung Leun, cub caw kuad song (ce-ung siiex), cub caw bun dai, dee yuh si tang, lien pau vawng: an khan kix ti nga cub haoh.

Ot daux glang ngaox lao ku cub kaing: pa yuh tix, cao kaing daux vawng: an kix kah hoek tix ngawm nghiiet.

Bang kum ting: pa paoh Meung Vax son khrawm kaing: pa yuh daux 2013 num jauh tix daux 2014 num khix 2 – 17 ngaix hoek 21 ngaix daux veng Pang Kham, khrawm ka-ing: pa yuh mawh son sang kieh kaing: pa yuh si voe ngai nhie haok huan, daux bawg yam in, cao kaing mee daux khaw daux chiux haok plak pi-ang: hoek laik daux khawm mu. mawh son sang kieh kix yaox koe bawg yam yuh krax gau sawn mai paox.

Daux bang kum bawg in hoik mhawm sawn pa yuh kaing: ku plak, koe pa ot daux hak tiex Meung Vax 25 cub cao kaing 400 kaux haoh.

Daux si ngaix 21 khix 2 piak ngawb, tax kuad Ngaox, tax kuad Rang, tax kuad Kloi, tax kuad Run, tax cao Kawx Ang, tax Li Cu Liiex cao kaing ting: in kix hoek yam mai ngawm si voe pui hun.

Daux bang kum bawg in, kaoh khaix nghiiet kah krai plak greem kaing:pa yuh ku cub, cao kaing daux vawng: khrawm ti tau sah sawn kaing: pa sang yuh daux 2014 num mai paox.

Daux 2014 num khix 2 – 21 ngaix plak ngawb, tax kuad Ngaox viex buan son daux vawng: ngaox lao kaing: pa yuh daux vawng: kah daux 2013 num, mai krai lao kaing: sang bak tix yuh daux 2014 num.

Ot yam ngaox lao ka-ing: yuh ku cub, tax kuad Ngaox ah nin, khee bawg yam, plak piang: ang nyang tien khrawm tix tau, ang nyang pawk kah lox pa ah si kah pa mhaing ku cub. khee nan, nawh tawm ruah tix krai kaing: yuh ku plak, khawm pa sang khaw tix cox an kham kix. mhaing cao kaing ku cub ku caw riien lih daux nyiiex daux ma plak greem, gaik jhak krax ot kawn pui khawm mu.

Daux num in sang mawh Kaung Meung Leun pa

sang bung vaw: priex kraox, ku cub ku caw tawx riang: kah.

Daux num in mawh bawg yam seet bun dai daux hak tiex Meung Vax tix koe cau yuh tix koe num 11 num, kix kah sang yuh bang kum cub caw tix bawg ra.

Ot yam krai lox, tax kuad Ngaox kah hoik daing yaog yaw kah kawn rai pau sin daux hak tiex, kix ang koe lox lao kah dee plak piang tix shiao hak tiex guang: ma, in kix hoik mawh krax haok krax cong kah ex si voe ngai.

Yam krai lox, tax kuad Ngaox mhaing pui ku cub, bre yuh krai muih rhawm mai asu yax Meung Man khawm pa ot praok veng ku cub ku caw. yuh krax haok huan mai paox. sau riang: yuh been yiien yawg haok huan, si mhie: ku cub ku caw: pa yuh kaing: cau pui daux hak tiex nie: sau riang: khaix in, baox tawx riang: son haok huan kaux cong Meung Vax.

Ot daux bang kum, tax cao Kawx Ang pu cang tawm yaog tix phat ah kaing: ting pa sang yuh daux 2014 num.

2014 num mawh bawg yam naog krax ot Meung Va-

(Hu sitoe plah 3)

(pa sitoe ka plah 2)

been yiien yawg 25 num, kah mawh bawg yam pa yuh krax tat phuan num ti bawg bawg phuan yuh kaing: bak si voe ngai 7 num num loe, kaing: ting: pa sang yuh mawh in plak greem-

K: Nhiiet hawt lox pa tat daux vawng: Meung Vax son kaing: yuh daux 2013 num khix 3 – 22 ngaix, pa ang nyang si dah yuh an khan kix.

Nhiiet baox yuh krax gau sawn kah lox ah si kah krai tax kuad Pang daux bang kum paoh kah cao kaing bawg ra daux 2002 num khix 11 – 15 ngaix << grum rhawm mawh pa ting son haok huan >>.

Baox gau sawn kah lox ah si kah pa tawx tax kuad Pang kah vawng: Meung Man u Teng Seng daux 2011 num khix 8 – 21 ngaix.

Baox gau sawn kah lox ah si kah krai tax kuad Pang daux bang kum ting daux 2011 num khix 9 – 16 ngaix. nhiiet baox yuh krax sah sawn kah pa tat daux vawng: kah kaing: pa sang yuh si voe ngai 7 num bawg yam, pa ang nyang hoik yuh an kham kix. (jauh 2012 num khix 4 hoek 2019 num khix 4).

Nhiiet baox hawt lox ah si kah tat daux vawng: Meung Vax daux 2005 num khix 6 – 16 ngaix << son pluat tik pa yoek pa awp >> ku grawng.

KH : hawt yuh lox ah si kah tat daux vawng: Meung Vax son tawx riang: rao kah sang khrawh khrawm to kaux pui hak tiex, lox pa tat daux 2013 num khix 11 – 22 ngaix, mai jhak bawg yam khaw yuh bang kum khrawh khrawm son yuh krax khrawm kah kaux pui plak kaing: pa yuh daux 2014 num daux khix 6.

G: hawt lox pa tat plak piang: daux khix 2 – 14 ngaix, sang paoh bang kum son bun dai bawg ra daux khix 4 – 17 ngaix, son sang briex riien: kah bun dai kawn iak, mai tawx riang kah bun dai kieh kix laig daux been.

NG: hawt krax pa guah cub caw kuad song, khix 10 num in, sang mawh Meung Leun pa bung kah vaw: priex khraox, son ang kieh been prim grai, mai thie krax grum rhawm kawn pui mai paox.

T: hawt lox ah si kah tat plak piang: son sau riang: kah plak sau to ma ku plak.

TH: gau sawn kah lox pa sawn cao kaing ting daux vawng: 2014 num khix 1 – 7 ngaix hoek 12 ngaix khawm lox ah si kah krai tax kuad Pang daux bang kum ting: pa yuh daux 2014 num khix 1 – 13 ngaix. phauk gau pui khraox, sau riang: yuh krax hoek hu mai asu yax, pa ot praok ku cub ku caw, paox grawm ku dauh, sau riang: yuh krax tieb tie ka pa yoek pa awp, bre khrawm kah maw mau ku plak.

D: Son sang thie: krax lhak haing kah cao kaing daux vawng: khawm pa sang plud moe, jauh 2014 num, ti num krawm yuh krax gau sawn tau 1- 2 bawg, cao kaing plak greem mee daux kaung haok plak piang: kah mawh nan.

DH: Mee yam in hoik koe pui tang to pati daux hak tiex Meung Vax 12000 kaux, ot daux 2014 num in ang lai nyang teei pa khraox, thie: krax kaux cong lhak haing kah pui prim in kix, da rhawm ka sang rieb bawg yam sang paoh kah bang kum pui tang to pati bawg ra.

N: hawt lox pa tat daux vawng kaing: pa sang yuh si voe ngai a liah num, 2015 num, sang paoh bang kum ka thuang yiien bawg tix, ot daux 2014 num in, plak greem ku cub, ku bang naing: sau riang: kah kaing: plak thuang yiien. bre viex kix gau grawh grawng ku plak, ka sang uik num da tix sawn ka plak pa sang bung kah son kix.

NG: Sau riang: kah lox pa ploi plak piang: daux 2013 num khix 10 – 28 ngaix, << son sau riang: kah plak gau lai man >>, son kieh lai man mawh pa ting daux lai gau si ngaix, koe riang: ka ot daux hak tiex man.

M: Pa giex mau nhang greem vawng: daux hak tiex ang ah, sau riang: sawg krax lih mau, riien dee yib dee shiao, tawx priex ih lien pa yuh kaing: kub khawm mau shiao daux kaing: haok huan pa yuh.

Khaix hoik phat tax cao Kawx Ang lox pa tat son kaing: pa sang yuh daux 2014 num, tax kuad Ngaox tawm yaog tix ngaox lao kaing: pa sang yuh daux num khraox in phao, si mhie: ku cub ku caw, bre hawt lox tat plak piang, sau riang: daux kaing: pa yuh khawm mum. mai si mie: plak greem ku dauh bre ing ngaox lao grawng bang kum in kah plak greem khawm mu, kieh pui tawng ku kaux.

Ot daux bang kum bawg in, tax kuad Kloi, tax kuad Rang,tax kuad Run in kix kah kawn tawx lox ah si kah si diex ku kaux kah son kaing: ku plak ku blawng, si mhie: kawn pui daux hak tiex ih rhawm rhi si mau paox, lien kiex pui hak tiex yuh tix mawh nyiiex ti lhang prang ti mun, yuh krax muih rhawm mai pa ot praok vheng ku plak, lai gau lai sawn haok huan mai paox.

Bang kum pa yuh Meung Vax son khrawm kaing pa yuh daux 2013 num hoik daux luah taix pui haoh pui hun khawm mu.▲

VENG AI CHEUNG SUM LHAK SIMAOX SON ANG PI PRAH PA TAWX JU DAUX

Yuh Ying Phang Ai cheung lhak sawng son pa tawx ju: daux been 3 .15

Haok huan kaux cong Meung Vax yam in, yaox kawn pui tix ngawm kaing: nyawm chaw, hoik kaoh khaix tawx pui kah ka ex kix ju: phan nhex nham tix kah piang:, kaoh khaix goh lah jauh maux kix, Meung Vax tawm tauk yaox tix hu krax yiien yawg haok huan.

Jauh daux 1966 num, hak tiex Meung Vax hoik jauh tix lih pa yuh been Ai Cheung, Taoh Mie:, Hux Suang, Sao Pha an khan kix, ka nghoik tawm mawh tax (Nyi Lai), tax kuad Pang pa khrawm kix tau, mai seet num sum cau mawh lien rob rom, pau priex hak tiex Meung Vax.

Nyaux rawm ang pi prah pui paok dung, son sang yuh krax pi ang prah kah pa tawx ju: tix daux been baoh Caong Ra miang(Ai Cheung), Kawn Mau(Ying Phang), ot krax thung bung Ai Run fux cong see ling, tax Sam Lu shu chi in kix, kix tawm khrawm mau yuh lhak sawng son pui tawx ju: daux been kah Ai Cheung .

2014 num khix 2 – 9 ngaix plak ngaix 1 taix na ri: , jauh chaong kah lhak sawng pui tawx ju: daux been jauh yuh tix praok Ai cheung kah piang: gawng . tax run fux see ling , ai rong fux cong chang mox cang , tax sut fux pu cang , tax siao fux cu six daux kaung Meung Mau, cao kaing dauxA Cheung, Ying Phang an kix hoek yam uik.

Grawng jung lhak sawng pui tawx ju: daux been ka Ai Cheung grawng jauh tix mawh fux pu cang tax Sut cao bung. mai ah lox laoh lhie: kah kawn rai pe sin daux hak tiex Ai Cheung tik kix ma ta kix kaing: son hoek laig daux bawg yam in, si mhie: pui ku kaux ang pi prah kah pui tawx ju: tix son krax ot ex si ngaix.

Ot daux lox khrup rhawm, pui ku kaux yuh krax krub kah kix pa hoik tawx ju: daux been.

Khaix an, tax kuad Run, tax Rong fux cong chang mox cang, tax Siao an kix viex buan son kawn pui daux hak tiex, cao kaing daux been yam in, tok nyawng gleeing kix siao mau, si mie: kix hu mhawm, cao kaing daux hak tiex kah viex buan son pui hun tok nyawng gleeing mau , mai ngaox lao kah sang sau riang: khaix kix.

Khaix an, tax Run, tax Rong, tax Siao khawm cao kaing daux hak tiex tawm greem sau tiex daux lhak sawng kix.

Tax Sut si mhie: pui ku kaux sau riang: hawt khaix law daw khaix kiep kix. mai phat krai pui tawx riang: son yuh lhak sawng in.

Tax Run viex buan son krai lao cub caw pa hoik tawx ju: phan tix son been Meung Vax ku plak, si mhie: pui ku kaux ang yuh tix pi, mai si diex gau kawn praix ex yuh tix tawng: yung, sau riang: ku kaux ku pui, tawx riang: rao son sang nhie: kaux cong haok huan Meung Vax si voe ngai.

Kah ngoik pui ku kaux krub pai ka lhak sawng pui tawx ju: daux been ka ing khaing kix, mai sau tiex daux. ▲

CAO KAING KAUNG MEUNG PAWG KUM NGAWM MAI CAO KAING VENG MEUNG PHIEN

Pa viex buan son cao kaing daux kaung Meung Pawk yuh krax kum mai cao kaing daux Meung Phien

Son sang yuh tix tawng yung krax ot kaing: yuh plak greem ku plak ku vang, tawx krax si diex gau kah piang: kix son thie riang rao plak gau lig lai mhai che, son krax kaux cong nyiiex ma, yuh kaing: chaw haok huan in kix ku plak, khee nan, pa viex buan son son: cao kaing daux kaung Meung Pawk kix tawm lih plak greem, 2013 num khix 11 – 16 ngaix plak ngawb 10 taix na ri pa yuh siien cang Li Ai Sang, fux siien cang Li Sai Sang khawm pa viex kiex hawt grawng an kix ku plak ku kaux cao kaing plak greem kix tawm yuh krax kum ngawm mai cao kaing daux Meung Phien ku plak daux nyiiex bang kum cat ra, son sang nghiiet lox ah si kah mhaing kix ku plak.

Bang kum mawh Li Ai Sang siien cang cao bung, mhaing kix plak greem ngaox lao krax pa caw grawng pa nu kah daux kaing: yuh tix plak greem khawm mu, yuh tix lai tawng mai kah tau khawm mu ku kaux.

Ot daux bang kum, pa ot daux Meung Phien ku cub ku caw: ku nyiiex ku ma kix hoik lai ngaox lao krax cut dee cha tix, kix kah hoik lai si law mai paox son cox nawh mhawm.

Li Ai Sang siien cang ah lox laoh lhie kah kix ku kaux son tawx kix riang: rao kah kaing: pa yuh daux siien khawm daux chi, si mhie: kix nhie: sau riang: khaix in, son nyawm ot si u koe kawn rai pau sin.

Ot daux bang kum fux siien cang Li Sai Sang, shu chi daux Meung Phien Pao Ai Lhee, chi cang Siao Ai Sing in kix kah kawn tawx lox ah si kah si diex.

Ka sang hoik bang kum yuh kix, chi cang Siao Ai Sing kawn guah kaing pa sang yuh kix ku plak, mhaing pui ku kaux da rhawm tix si voe . ▲

ပၠ,တိ,ခွတ်,လိူတ်;ၯွမ်.ရှမ်;မိူင်း'ဝ' လတ်းပၚ်ဂုမ်လူင်ရှွဝ်ရှုပ်,ဂၢခ် ပီး 2013

ပၠတိ.ခွတ်.လိူတ်;ၯွမ်.မိူင်း'ဝ' လတ်းပၚ်ဂုမ်လူင်ရှွပ်,ဂၢခ် ပီး 2013။

လွင်;လတ်းပၚ်ဂုမ် ရှွဝ်ရှုပ်.ဂၢခ် ဂၢခ်ဝၞးခဲ.၊ မခ်ေးပီခ်ပိုဝ်းတၠတိဝ်.ခ်ဧိုင်းတူလ်း တီးနိုခ်းယှ့.လေးယှပ်.ယွမ်း တွခ်း ဂၢခ်(ဂခ်. တ)ရှူးၯံ၊.ၯံ၊. ဂၢခ်လံးဂိုတ်းသၢင်းမၞ ခ်နုးခၢဝ်း တၢင်းခ်နိုင်:ဝီးယဝ်.။

တွခ်းတၠလိဝ်းဂိုခ်း ဂၢခ်ဧၢသၢင်း မိူင်း'ဝ'ရှူးၯံ၊.ရှူးတၢင်း လွမ်းလေ.တွခ်း၊ လေ. ဝိင်းရှူးတိ၊ ဂၢဝ်ပီခ်တွခ်းသွခ်လိယှိုင်းတၠ. ဂိုတ်းသၢင်းဂၢခ်နိုခ်းယှ့.မှိုဝ်းခ်ဧုး၊ ဧၢမတိ. ငဝ်;ငၞခ်းမိူင်း'ဝ' မွှဝ်.လၢတ်းတိုဝ်းသူခ်းဂွခ်ရှွဝ်ရွခ်းလေ.တွခ်း၊လေ.ဝိင်းလေးဂွခ်ရှွဝ်ရွခ်းၯံ၊.သိုဝ်း ရှူးတပ်.လုမ်း ခွတ်.ယွတ်.ဂၢဝ် ရှွဝ်ရှုပ်.ဂၢခ်ငၢခ်း တီးၯ့မခ်ေး မၞတၢင်. လၢဝ်းသပ်းလိင်းခ်ဧ ပၚ်ဂုမ် ခ်ခံ။

ယှု.တီးခ်နုးပၚ်ဂုမ်ခံ.-မိးတၢင်းရှခ်တိုင်လိုင်.ရှိုဝ် (ဂၢမ်.ခ်ဧခ်)ခ္ဂိုးတုဝ်းယွခ်း လွင်း သင်တီးငဝ်;ငၞခ်းခဝ် ခ်ခံခ်ဧခ်.- ဧတ.ဝခ်ေး ထိ(16–20.2.2014)ဂၢဝ်ခၢဝ်းယၢမ်း(3)ဝခ်ေး သေ ဂွခ်ဂခ်မၞ တၢင်.လၢဝ်;ဂၢခ်ငၢခ်း တီးၯ့တီးမခ်ေးလေ: မွှဝ်.လၢတ်;တၢင်.ပျု.ခ်ဧ တၢင်းရှခ်တိုင်ခ်နုးပၚ်ဂုမ်လူင်ပွှဝ်းခံ.လံးယှု.ခံ။

ဂီခ်ဧိုဝ် ဧၢမတိ.ငဝ်;ငၞခ်းခပ်.နိုင်သေ မိူဝ်းဝခ်ေးထိ (16.2.2014)ခ်ဧခ်. ၯုး တၢင်တွှဝ် ထၠခ်ဧ၊ လေ.တွခ်း၊လေ.ဝိင်းလေ: ရွခ်းတပ်းလုမ်းရှူးတိ:တိ: ရှမ်.တၢင်းမွှတ်း(24) ရွှင်းဂၢခ် မၞပွှင်.သီခ်းလိုဝ်းၯ့မခ်ေး တီးရွှင်းဂၢခ်လူင်ပံးမိူင်း ငဝ်;ငၞခ်းပၚ်းသၢင်း။

ဝခ်ေးထိ(17.2.2014)ပွှတ်းခ်နု(8)မွှင်း ပိုတ်.ၯလ်းပၚ်ဂုမ်ရှွဝ်ရှုပ်.ဂၢခ်ပီး2013 ခ်ဧခ်.၊ တီးခ်နုးဧၢပၚ်ဂုမ်လူင်ရှခ်းမိူင်း ငဝ်;ငၞခ်း ပၚ်သၢင်း။

ဂွခ်ရှွဝ်ငဝ်;ငၞခ်းခဝ် ဂၢခ်နိုခ်; ရွှတ်,ခ်နုးပၚ်ဂုမ် မိး–

ရှွဝ်ပဝ်:လူင်ပၠတိ.ခွတ်.လိူတ်;ၯွမ်. ရှမ်းလေးတပ်းသိုဝ်းခွတ်.လိူတ်းၯွမ်.ရှမ်. မိူင်း'ဝ' တပၚ်း။ ဂိမ်ရှွဝ်ပဝ်:သိဝ်းမိခ်.လိင်.၊ ဂိမ်ရှွဝ်ပဝ်: လေးခ်ဧမ်းခ်နုး တရှၚ်း၊ ဂိမ်ပွှင်ဂၢခ်သိုဝ်း လဝ်:သိုဝ်းလူင် လဝ်းလူင်းတၢင်း၊ လဝ်:သိုဝ်း လူင်တရှခ်း။ ရွခ်းရွှင်းဂၢခ် တိတ်းဧၠခ်ဧွှဝ်း မိူင်း လဝ်းဧၠဂၢင်း။ ၯုးခၢခ်ပၢဝ်.လုမ်းငဝ်; ငၞခ်းလေ: လတ်းဂၢခ်ရွှင်းဂၢခ်ခၢဝ်.မိူင်း'ဝ' လိးလူးလေ. ဂၢဝ်တီးခ်ဧင်: တိဝ်းခ်ဧုး။

ဂွခ်ရှွဝ်ထၠခ်ဧွှင်းဂၢခ်လခ်.တို: ရွခ်းလေ.တွခ်းလေ.ဝိင်းလေ: ရွခ်းခ်နုးတပ်း ရှူးလုမ်းလုမ်းလေ: ၯုးတၢင်တုဝ်ထၠခ်ဧွှင်းဂၢခ် ရှူးတိ: မၞခဝ်;ရှမ်းလွမ်။

ပၚ်ဂုမ်ပွှတ်းခ်နု ဝခ်ေးထိ(17)ခ်ဧခ်. ၯုးတၢင်တွှဝ် ရွှင်းဂၢခ်ထၢခ်.ၯွှင်းလူင်ၯံ၊. ဂီခ်ဂိုင်းရွခ်းမိူင်းလေ: တူလ်းတိုင်ရှခ်းမိူင်း ခဝ်းဂွှဝ်.လိုင်းမိူင်းရှမ်.တုမ်မခ်ေး ဂူးဂွှင်.မိခ်း မၞခဝ်;ရှမ်.ခ်နုးပၚ်ဂုမ် သပ်းလိင်းခ်ဧလွှဝ်းလံ၊ ဝိုင်ဂၢခ် ဂိဝ်းသီခ်းမံ၊ရှွဝ်ရှခ်း ရှူးလွှင်။

ဂိမ်ၯုးမံ၊လုမ်း ငဝ်;ငၞခ်းလူဝ်းတၠၯ ခဝ်.နိုင်ခ်နုးပၚ်ဂုမ်။

ဂိမ်ရှွဝ်ပဝ်: သိဝ်းမိခ်.လိင်. မွှဝ်. လၢတ်းရှမ်း ခွပ်.လိုဝီခ်းလွှမ်း ခ်ဧိုဝ်လုမ်းဂူး ဂွှင်.မိခ်းခဝ် ဂၢဝ်ခၢဝ်းယၢမ်း မၞမွှဝ်.လၢတ်: သပ်းလိင်းခ်ဧ လွှဝ်းလံ၊ဂၢခ်ဂိဝ်းသီခ်းမံ၊ တၠဂိုတ်းသၢင်;မှိုဝ်းခ်ဧုး။ ခ်ဧွှဝ်းခ်ဧခ်ၯုးမိး ပုခ်းၯွှခ်း ၯံ၊.လတ်းဂၢခ်ဂိဝ်းသီခ်းမံ၊ဂၢခ်

မၞလွှမ်းဂူးဂွှင်.မိခ်းခဝ်ခ်ဧခ်. နိုခ်းၯိုမ်. တိမ် သပ်းလိင်းခ်ဧ ခ်ဧၞဂၢခ်ဂိဝ်းသီခ်းမံ၊ ရှွဝ်ရှခ်း/ခ်ဧၞရှိုခ်း ခ်နုးမိူင်း'ဝ'၊ တွခ်း တၠရှမ်းမိုဝ်းဂိုတ်းဂၢခ်ငံးလုမ် ရှူးလွှင်းခ်ဧခ်. မုင်းမွှင်းဂွခ်ရှွဝ်မိူင်း'ဝ' ခဝ်းရှမ်းပခ်ဂိုင်းလွှမ်း ခံ–တိုဝ်းသူခ်းရှၞခ်နုးပၚ်ဂုမ်ပွှတ်းခ်နုခ်ဧခ်. လုမ်းခဝ် ဂွှဝ်.မိူဝ်းရှၞ။

ဧၠမၞ – ပၚ်ဂုမ် ရှွဝ်ရှုပ်.ဂၢခ်ပီး 2013 မိူင်း'ဝ'ခ်ဧခ်. သိုဝ်.ဧတ.ရှၞ...ဂိမ်ရှွဝ်ပဝ်:သိဝ်းမိခ်.လိင်. တၢင်တွှဝ်ငဝ်;ငၞခ်းမိူင်း'ဝ' မွှဝ်.လၢတ်:သပ်းလိင်းခ်ဧ–တၠခပ်.နိုင်ရှၚ်းဂိုခ်း ဂၢခ်ဂိဝ်းသီခ်မံ၊ခ်နုးမိူင်း'ဝ'ခ်ဧခ်.၊ ယွခ်း တိုင်ထၠခ်ဧ. ဂွခ်ရှွဝ်လခ်.တို:ရှူးတိ:တိ: ခဝ်: ရှမ်းပခ်ဂိုင်း။ ဂၢခ်ဂၢခ်လူဝ်.လို့.တိုဝ်းရှူးလွှင်း ခ်ဧခ်. လူဝ်.ခပ်.နိုင်ဝံ. ဂိမ်.လိဝ်းတိမ်ထူခ်း တီးၯ့တီးမခ်ေးခံ။ ခ်ဧွှဝ်းခ်ဧခ်. သိဝ်းမိခ်. လိင်. ယွခ်းတိုင်ထၠခ်ဧွှင်းဂၢခ် လခ်.တို: ရှူးတိ:တိ: တၠခွတ်.ယွတ်.ဂၢခ်ဂိုတ်းသၢင်: ခ်နုး ပီး 2013 ခံ.၊ ဧတ.တၢင်.လၢဝ်: သပ်းလိင်း ရှၞ ခ်နုးပၚ်ဂုမ်မိုဝ်းခံ. ခံ။

ထၠခ်ဧွှင်:ဂၢခ် ဂၢခ်တၢင်.လၢဝ်: လံးဂၢခ်ခ်ဧခ်.မိး – ထၠခ်ဧ.လုမ်းပွှင်ဂၢခ် သိုဝ်း။ ရွှင်းဂၢခ်ၯဝ်.သွမ်းလေးပၠမံ.တိုခ်.နိုဝ်း။ တွခ်းလိခ်ပွှတ်းလခ်း171၊ ရွှင်းဂၢခ်လူင် ပံးမိူင်း၊လေ.တွခ်းမိူင်းမွှ၊ ရွှင်းဂၢခ် ရှမ်.လုမ်း၊ တပ်.လုမ်းလူင် 418၊ လေ.တွခ်း: မိူင်းလိုခ်း (ဝိင်းခဝ်.)၊ ရွှင်းဂၢခ်တီးဂၢဝ်.ဂၢခ်မိူင်း။ ရွှင်း ဂၢခ်မွှဝ်.လုမ်းခ်ဧၢင်းယိင်း၊ ရွှင်းဂၢခ်ပံးယှု.လိ လေ: တပ်.ရွှင် ဂၢဝ်ရှမ်းလုမ်းငဝ်;ငၞခ်းလိုဝ်းခံ. ယဝ်.။

ပၚ်ဂုမ်လူင် ရှွဝ်ရှုပ်.ဂၢခ်ပီး 2013 ခံ.၊ ထၠခ်ဧ.ဂၢပ်.ပိုင်.ၯံ၊.မိူင်းရှူးတိ:တိ:လေ: ထၠခ်ဧလုမ်းရွခ်းၯံ၊.သိုဝ်း ရှူးတပ်.လုမ်း တၢင်း မွှတ်းမိး(25)ရွှင်းဂၢခ်၊ ဂၢခ်တၢင်တွှဝ်ထၠခ်ဧ မၞနိုခ်းပၚ်ဂုမ်ခ်ဧခ်. ဧတ.ဂၢဝ်လခ်.-ခဧၠ လၢင်.၊ လျှ.လၢင်. နိုခ်းခ်ဧိုဝ် မိး(400)ဧၢပံ၊ ခဝ်းရှမ်းလွှမ်းလေ: မၞလိဝ်းဂိုခ်းလေ.လၠ ခ်နုး ပၚ်ဂုမ်။

ဝခ်ေးထိ(21.2.2014)ပွှတ်းခ်နု (8) မွှင်းခ်ဧခ်.–ဂွခ်ရှွဝ် ငဝ်;ငၞခ်း ခဝ်မိး – ဂိမ်ရှွဝ်ပဝ်:သိဝ်းမိခ်.လိင်.၊ တရှၚ်း၊ တခလွှံ၊ တရှခ်း၊ လဝ်းဧၠဂၢင်း၊ တလိးလူးလေ. မၞ ခဝ်းရှမ်းခ်နုးပၚ်ဂုမ်။

ခ်နုးပၚ်ဂုမ်လူင် ပွှဝ်းခံ.၊ ထၠခ်ဧွှင်: ဂၢခ်ရှူးတိ:တိ: တၢင်:လၢဝ်းခ်ဧ ငဝ်းလံးဂၢခ် ငၢခ်းတီးၯ့တီးမခ်ေးယဝ်.ဧၢ၊ ဂိမ်ရှွဝ်ပဝ်: သိဝ်းမိခ်.လိင်. တၢင်တွှဝ်ဧၢမတိ. ငဝ်;ငၞခ်း ပၠတိ.ခွတ်.လိူတ်းၯွမ်.ရှမ်းမိူင်း'ဝ' တၢင်တွှဝ် ငဝ်;ငၞခ်းတပ်.သိုဝ်းခွတ်.လိူတ်းၯွမ်.ရှမ်းမိူင်း'ဝ'၊ တၢင်တွှဝ်ရှွဝ်ပဝ်:လူင်တပၚ်း– မွှဝ်.လၢတ်:သၢင်း လင်းခ်ဧ ဂၢခ်ငၢခ်း ဂၢခ်ခ်နုးငဝ်;ငၞခ်း လံးခပ်.နိုင်ဂိုတ်းသၢင်းမၞခ်နုး ပီး2013 ရှူးလွှင်း၊ နိုခ်းသပ်းလိင်းခ်ဧ ခဧၞတိဝ်းတတ်းတမ်းဝၢင်း ခ်ဧၞဂၢခ်တၠဂိုတ်းသၢင်းခ်နုးပီး 2014 ။

သိဝ်းမိခ်.လိင်.လၢတ်းဝၞ...ထၠခ်ဧွှင်: ဂၢခ်ရှူးတိ:တိ:တၢင်.လၢဝ်းခ်ဧဂၢခ်ငၢခ်း ဂၢခ် လံးဂိုတ်းသၢင်:မၞခ်နုးပီး 2013 ခံ. ယဝ်. တွှဝ်းရှၞ။ လွှမ်းခ်ဧင်.သူလဝ်: ပခ်တၢင်း ရှခ်တိုင်မၞ ဂိဝ်:လူလ်:လွှင်းဂၢခ်တၠဂိုတ်း သၢင်းမိုဝ်းခ်ဧုးလေ: သမ်.တၢင်းခဧၠတုဝ်းယွခ်း မၞတီးငဝ်;ငၞခ်း ဂမ်းၯွှင်းလိုဝ်းခံ.၊ ယှု.တီးခ်နုး ပၚ်ဂုမ်ခံ. ပံ.လၢင်.ဧ.လိတ်.–တွှဝ်းပခ် ခဧၞ ယွခ်းတိုင်သူလဝ်: ဂမ်းလိဝ်။ တၠဧၠတိဝ်း တတ်းတမ်းဝၢင်း ခ်ဧၞဂၢခ်ခ်ဧိုင်းလွှင်းခ်ဧခ်. ဂွခ်ရှွဝ် ငဝ်;ငၞခ်းခဝ် သမ်.လူဝ်.နိုခ်းဂၢပ်. ဂုမ်တိုင်.ပၚ်.ဂခ်ရွခ်.၊ ပေၞပီခ်ဂၢခ် ဂၢခ်

လၢင်.ဧ.လိတ်.ခ်ဧခ်. ဧၠဧ.လိတ်.ပခ်ဂမ်း လိဝ်၊ ပေၞပီခ်ဂၢခ်ယှ့.ဂၢခ်လူင်ဧၞ ခွံ. ဂၢပ်.ဂုမ် တိူင်.ပၚ်.ဂခ် ဧ.လိတ်.ဧၞးသၢင်း ရှၞလွှံးလွှံး ခံ။ သိဝ်းမိခ်.လိင်. လိူဝ်းဂၢဝ် ခ်ဧၞဂၢခ်ဂၢခ်လမ်.လွှင်းဂၢဧၞယှ့.လေ: ဂၢခ် ဂၢခ်လူဝ်.မှုခ်.ဧမးရှၞတၢင်းခ်ဧၞဂမ်းလိဝ်လိုဝ်းခံ. သပ်းသိင်းခ်ဧရှွဝ်ရှုပ်.မခ်ေးရှၞ။ ခ်ဧွှဝ်းခ်ဧခ် သိဝ်းမိခ်. မွှဝ်.လၢတ်းတိုဝ်းသူခ်း ဂွခ်ရှွဝ် လခ်.တို: ရှူးထၠခ်ဧ၊ ရွှင်းဂၢခ်ရှူးတိ:တိ:၊လူင်း လိဝ်းဂိုခ်း လွှင်းယှု.သပ်းခ်နုးပေၞမေးရှခ်းခ်ဧမ် ခ်ဧမ်၊ ဂွခ်ရှွဝ်လိသင်.ရှခ်းမိူင်းဂိုတ်းဂၢခ် နိုခ်းယှ့.မဂ်းမိးရှူးတိ: ခံ။

လိူဝ်ခ်ဧခ်. သိဝ်းမိခ်.လိင်.လၢတ်းဝၞ– တၠပွှံးရှွဝ်ခဝ်းမှ့.လၢဝ်းမိူဝ်း'ဝ'ပီး 2014 ပီးခံ.၊ ဂၢဝ်းပခ်ခ်နုးလေ.တွခ်းမိူင်းလိုခ်း(ဝိင်းခဝ်.) ဂၢဝ်ပုခ်းၯွခ်းခပ်.နိုင်၊ ယိတ်းမွှဝ်. ရှူးထၠခ်ဧ. ရွှင်းဂၢခ်ရှဝ်းခဝ် ခဝ်းရှမ်.ပခ်ဂိုင်း ဝၞခံ။

ခ်နုးပီးခံ. ဧၠလတ်းဂိုတ်းပၚ်ဂုမ် လူင် မှဝ်.လုမ်းခ်ဧၢင်းယိင်း'ဝ'ပွှဝ်းဂမ်း(2)၊ ဂၢမ်.ဂၞဧၠလတ်းပၞ ပၚ်ရှဝ်.တွခ်းယှဝ်.ယွှင်: ဂၢဝ်ရှင်မှခ် လွှင်းပူဝ်.တၢင်: ရွှင်းဂၢခ်ခ်ဧၢင်း ယိင်း'ဝ' ခွပ်.ခွပ်.တိမ်(11)ပီ:ယဝ်.။ ဂိဝ်.ဂဝ်း လွှင်းခွတ်.ၯွတ်. မှဝ်.လုမ်းခ်ဧၢင်းယိင်းခဝ်ခံ. မခ်ေးပီခ်ဂၢခ်တုဝ်.ဂၢဝ်းဧတ.ယဝ်.။ ခ်ဧင်. ရှိုဝ် ခ်ဧၢင်းယိင်းခဝ်ပေၞဧၠခဝ်းပၞတွှင်.ခ်ဧိုင်ခ်နုး ဂၢခ်မိူင်းခ်ဧခ်. လူဝ်.လံးယှဝ်.သုင် ပခ်ဂိုင်း ခ်ဧၞဂၢခ်ခဝ်နိုခ်းသၢင်.လေ: ဂိတ်းခဧပခ်လွှင်း လူလံ၊တိဂ်းတိင် ခ်ဧၢင်းယိင်းခဝ်၊

ခ်ဧွှဝ်းခ်ဧခ်. သိဝ်းမိခ်လိင်. လၢတ်းဝၞ... ပခ်ရှ(ပျတ်.သၞဧ.)လဝ်:ရှံ:/ခ်ဧုး၊ လွှင်းပၠ မံ.တိုခ်.နိုဝ်းလေ: တိူဝ်းရှံ:လွှဝ်းခ်ဧၞခ်နုးပေၞမေး ရှခ်းမိူင်းခဝ်ခံ.– ဂၢမ်.ပေၞမိးလွှင်းသုဝ်းယှင်: /ဂွခ်မေၞဂခ်၊ ခ်နုးလူင်ဧၞ ဂၢမ်.ရှခ်ၯ့ မၞတၢင်.ပျု. ပျတ်.သခ်ဧၞသၢင်။ ခံ.မခ်ေးပီခ် ဂွခ်ရှွဝ်လေ: ရှခ်းမိူင်းခ်နုးပိုခ်.တီး မိးလွှင်း ၯွမ်.ရှမ်းဂခ်လေ: ပီခ်လွှင်းလိတၠဂိုတ်းသၢင်: ဂၢခ်နိုခ်းယှ့.မိုဝ်းခ်ဧုး။

သိဝ်းမိခ်.လိင်. မွှဝ်.လၢတ်းသုင်.သင်. တိုင် ဂွခ်ရှွဝ်ထၠခ်ဧ ရွှင်းဂၢခ်ရှူးတိ:– ပခ်ဂိုင်းလွှင်းမိုတ်.ရှိုဝ်း ဂိုတ်းဧၢလမ်လို့လွှမ်း လူင်ပွှင်လိုင်းမိူင်းရှမ်.တုမ်လေ: လွှမ်းမိဂ်.သူလ်. ဂူလ်းဧၢ လိူဝ်းယှု.လမ်ဂိမ်းရွှမ်းမိူင်းရှဝ်းရှူးမွှ.ရှူး လုမ်။ ဂွခ်ဂခ်ပို့.ပၞလွှင်းငမ်းယိခ်ရှဝ်းမခ်ေး:

(ရှၞသိုဝ်.တိးဧၠ၊6)

(ကၖ်သိုပ်.ဆာ 5)

ဂိုၔ်း ယိုၔ်းယာဝ်းမွိဝ်းၔဓႈ ၔဓံ။

ဓတာႈမႈ ရွၔ်းရွင်းဂၢၔ်တိတ်းဓတာႈ ၔရွဝ်းမိူင်း ထဝ်းဓရှႈဂၢင်း လွၔဓဓ ၔဓႈဂၢၔ် ဓခႈတဝ်ပ်းတတ်း ဓရှႈမတီ.ငဝ်းငုၔ်းခဝ်တာႈခဝ်. နိုင်ဂှိတ်းသၢင်းစှႈတင်းၔဓႈ-ၽံၢ.လိဝ်းဓခ.။

ဓတာႈမႈ သိဝ်းမိၔ်.လိင်.လာတ်းဝႈ... ဝီး 2014 ၔဓံ.ၢ လွင်းငမ်း ယိၔ်မိူင်း'ဝ'ခွဝ်. ခွဝ်.တိဝ်(25)ဝီးယာဝ်.ၢ ဓသဂာမ်.ဂႈ ပိၔ် ခာဝ်းယာမ်းဂာၔ်တဝ်ပ်းတတ်း(သိ.မင်ဂိင်း)ရှႈဝီး ၔနိုင်းပွဝ်း-ပွဝ်းတွၔ်း(5)။ လွိဝ်ၔဓၔ်.ပိၔ် ဝီးတွၔ်း(3) ၔၦႈဂၢၔ်ဓခႈယိူင်းဂာၔ်း(7) ဝီးတင်းၔဓႈယာဝ်.။

ဂၢင်ဒိုဂ်.တွၔ်းလမ်.လွၔ်းကာဓယႈယို, ဂာင် ဓရှႈမတီ, ငဝ်းငုၔ်း ခဝ်.နိုင်တာမ်းဝၢင်းသွိးဝီး 2014 ၔံ. ဝီး(11)ဓဓႈ-မွိဝ်ဂၔဝ်,ပႈၔံ.-

1။ လွမ်းၔဓင်. ဂၢၔ်ဂာၔ်ငဝ်းငုၔ်းတဝ်ပ်း တတ်းမၼ်းမၔ်း ၔၦႈဝီး(2013.3.22)ဝၔ်း ၔဓၔ်.ၢ ဂၢၔ်လွိဝ်းပံ.ဂှိတ်းယာဝ်.တိုင်တီး လွိဝ်း ၔံ. ၔစ်တ်းဂှိတ်းၐွိႈယာဝ်.တွဝ်။ လီဝ်းဂှိၔ်း (ဓလ.လာႈ)ၔနိူဝ် ဓခႈစှာမ်းရွဝ်ပဝ်းလွၔ် တပၢင်း ပွင်လာတ်. ၔၦႈပၢင်သွၔ်(တိင်.တာၔ်း)ထၔ်. ဂွၔ်ရွဝ် ပွဝ်းတွၔ်း(2)မွိဝ်းဝီး(2002.11. 15)ဝၔ်း-ဂာၔ်မီး ရွဝ်ဓခႈဝႈ...«လွၔ်းၽွမ်. သိင်ဝိင်းပၢဝ်.ဂၢၔ်ၔံ....ပိၔ်ဂှိင်းလွၔ် တာႈမိူင်း 'ဝ'နိုၔ်းယို.ၢ မၔ်းတိုမ်းယိုၔ်းယာဝ်း» ၔံ။

လီဝ်းဂှိၔ်းနိုၔ်း ၔနိူဝ်ဓခႈစှာမ်းရွဝ်ပဝ်း လွၔ်တပၢင်း တာင်.တိုင်တီးလွမ်လိုင်း တိင်းသိင်. ခွင်လွၔ်ပွင်လိုင်း မိူင်းရွမ်.တုမ်မၢၔ်း မွိဝ်းဝီး (2011.8.21)ဝၔ်းၔဓၔ်.။

လီဝ်းဂှိၔ်း ၔနိူဝ်ဓခႈစှာမ်းရွဝ်ပဝ်း လွၔ်တပၢင်း ပွင်လာတ်းၔၦႈပၢင်ရှမ် ထၔ်. ဂွၔ်ရွဝ် မွိဝ်းဝီး (2011.9.16)ဝၔ်းၔဓၔ်.။

လီဝ်းဂှိၔ်း ၔနိူဝ်ဓခႈတဝ်ပ်းတတ်းငဝ်း ငုၔ်း မွိဝ်းဝီး(2012.3.16)ဝၔ်း။ ဓတးလွၔ်း မိုဝ်း «ဂှိတ်းဂၢၔ်စှႈၔၦႈဝီး 2012.4 လွိၔ် ဓတာႈတိုင် ဝီး 2019.4 လွိၔ်»။

လီဝ်းဂှိၔ်း ၔနိူဝ်ဓခႈတဝ်ပ်းတတ်း တာႈတိုဂ်းဓတႈၽိဝ်းမွလ်.ယႈမဝ်းဂမ် မွိဝ်းဝီး (2005.6.16)ဝၔ်း ၔဓၔ်.။

2။ ဂှိတ်းသၢင်းလွမ်းၔဓင်. ဓခႈတဝ်ပ်းတတ်း ငဝ်းငုၔ်း လွင်းဂၢၔ်ဂိဝ်း သိၔ်းမံၢရွဝ်ရွၔ်း /ၔဓႈရွိၔ်း-မွိဝ်းဝီး(2013.11.22) ဝၔ်း ၔဓၔ်.။ တွလ်းလွမ်းခိင်.ခာဝ်းယာမ်းမၔ်းဓသ ထတ်းဂှိတ်းပၢင်ရှမ် ပွိဝ်းတာႈခဝ်.နိုင်ဂျာင်းဂှိၔ်းဝံ. ဂၢၔ်ဂိဝ်းသိၔ်းမံၢရွဝ်ရွၔ်း/ၔဓႈရွိၔ်း ဂာၔ် ဓတထတ်းဂှိတ်း ၔၦႈဝီး 2014.6 လွိၔ် တင်းၔဓႈ။

3။ ဂာဝ်လွမ်းၔဓင်. ဓခႈတဝ်ပ်းတတ်း ငဝ်း ငုၔ်းမွိဝ်းဝၔ်းထိ(14.2.2014)ၔဓၔ်.-ၔၦႈဝီး (2014.4.17)ဝၔ်းမႈ ဓတထတ်းဂှိတ်း ပၢင်ရှမ်လွၔ် မုဝ်.ထုမ်းၔဓၢင်းယိင်းမိူင်း'ဝ'ပွဝ်းဂမ်း (2)ယာဝ်.။ လွင်းၔံ.-ပွိဝ်းတာႈခဝ်းရွမ်းပၔ် ဂှိင်း ဂၢၔ်မုဝ်.ထုမ်းၔဓၢင်းယိင်းဓလး လွင်းလွ လွမ်တွလ်းတိုင် လုဝ်.ဂွၔ်.ၔၦႈမိူင်း'ဝ' နိုၔ်း သင်.မွိဝ်းၔဓႈၔဓၔ်. ၽိတ်.မွဝ်.တိုင် ထၔႈဓ ရွင်းဂၢၔ်ရွႈတီး မႈခဝ်းရွမ်းပၔ်တၢင်းဂျၔ်တိုင်။

4။ ဂာဝ်လွမ်းၔဓင်. ဓရှႈမတီ.ရွင်းဂၢၔ် တီးဂာပ်.ရှမ်ဂၢၔ်မိူင်းခဝ် တဝ်ပ်းတတ်းမၼ်းမၔ်း မွိဝ်းလွိၔ် 10 ဝီးၔံ.ၔဓၔ်.ၢ တွၔ်းတာႈပွံး ရွဝ်ခဝ်းမို.ထာဝ်းနွိဝ်း'ဝ'ဝီး 2014 ၔံ. ဓထ. တွၔ်းမိူင်းလွိၔ်း ဂာဝ်ပုၔ်းၽွၔ်း ခဝ်.နိုင်။ လွင်းၔံ.- ပွိဝ်းတာႈယုဝ်.ယွင်း ၽိင်းဓငးဂှိတ်. ထုင်းခဝ်.ဓခ.ထာဝ်းနွိဝ်းမိူင်း'ဝ'နိုၔ်းသၢင်.နိုၔ်း သုင်ဓလးသင်ၢ တာႈၐွိးလွင်းခွတ်.လွိတ်းၽွမ်.ရွမ်. ရွးထာဝ်းနွိဝ်းၔၦႈမိူင်း'ဝ' မၔ်းတိုမ်းၔဓိမ်သဝ်း ၔဓၔ်.ၢ ဓတ.ဂာဝ်လွင်းဂႈမွၔ်းသွိဝ်း။ လွင်း ဓခ.ခိင်.ဂၢၔ်လိၔ်းရွႈပွိင်ပွိင် ထစှႈလွိဝ်းၔံ. ၐွိးဂျာင်းဂှိၔ်းဝံ.ထႈ တီးၽွိတီးမၔ်း။ တိုင်ခိင်.မႈ ဂွၔ်ဂၢၔ်စှႈခဝ်းရွမ်းပၔ်ဂှိင်း ပွံးရွဝ်ခဝ်းမို. ဂာၔ်ဓတထတ်းတမ်းၔၦႈဓလ.တွၔ်းမိူင်းလွိၔ်း ဝီၔံ.။

5။ ဂာဝ်လွမ်းၔဓင်. ဓခႈတဝ်ပ်းတတ်းငဝ်း ငုၔ်းခဝ်ၢ လွင်းဂၢၔ်ထုဝ်.ဂွဝ်. ဓုၔ်ၽံၢ/ ဂှံးၔဓႈဓလး လွင်းၽုဝ်းသွမ်း ရွးပွိင်လွိဝ်းၔံ. တွဝ်းခွာဝ်း-ဂှိတ်းနိုၔ်းယို.တွဝ်းတွၔ်း။

6။ လီဝ်းဂှိၔ်းဓလ.လာႈ ၔနိူဝ်ဓခႈစှာမ်း ဓရှႈမတီ.ငဝ်းငုၔ်းလွၔ်မိူင်း'ဝ'ခဝ် ဂာပ်.ရှမ် ဂၢၔ်တဝ်ပ်းတတ်းမၼ်းမၔ်းၔၦႈပၢင်ရှမ် မွိဝ်း ဝၔ်းထိ(1-12.1.2014) ၔဓၔ်.ၢ ဓလး လီဝ်းဂှိၔ်းဓလ.လာႈ ၔနိူဝ်ဓခႈစှာမ်း ရွဝ်ပဝ်း လွၔ်တပၢင်း လာတ်းၔၦႈပၢင်ရှမ် မွိဝ်းဝၔ်းထိ (13.1.2014) ဂာၔ်ပွင်သင်.ဝႈ... ၐွိးၽိဝ်းၽွၔ်.သွၔ်ၔဓ ရွၔ်းၔရှမ်.ခဝ် ပႈ လိုခဝ်းဂှိတ်းဂၢၔ်မိူင်း။ လိင်.လွ-ပၔ်ဂှိင်း ဂွၔ်ရွဝ်မို.ၢ ဂှိတ်းလွင်းၽွမ်.ရွမ်း-ခဝ်းဂွဝ်. ထမ်လိုလွမ်း လွၔ်ပွင်လိုင်းမိူင်းရွမ်.တုမ်မၢၔ်း ဓလး ထုမ်းဂွလ်းလိ ယွ.ထမ်ဂှိမ်းရွမ်းရှဝ်းခဝ် ရွးမွ.ရွးထုမ်း။ သို.ဂှိင်းဂိတ်းဓခ ဂၢၔ်ထုဝ်.ဂွဝ်.ၢ ဂၢႈခံ။ ဂိၔ်သွ. ယႈမဝ်းဂမ်ၔၦႈမိူင်း 'ဝ' ၔဓဝ်းၔဓဝ်းၔဓႈ။

7။ တွၔ်းတာႈၽွိမ်.ထိမ် တၢင်းရွမဓရှ (ပရှသုတ)ဂွၔ်ရွဝ်ငဝ်းငုၔ်းခဝ်ဓလး ဂွၔ်ရွဝ် ထၔ်.တို: ဂာၔ်ဓတသိုဝ်.တိၔ်တၢင်မိုဝ်း ဓမရှ ဂွၔ်ရွဝ်တုဝ်းၔဓႈ စှႈမွိဝ်းၔဓႈၔဓၔ်.- ဓတ. ဂာဝ်ဝီး 2014 ၔံ.စှႈ...ၔနိုင်းဝီးလို ဓတလံး ထတ်းပၢင်သွၔ်(တိင်.တာၔ်း)တာႈၽွိမ်.ထိမ်ၔဓမ်. ခတ်းတၢင်းရွမဓရှ ဂွၔ်ရွဝ်(1-2)ပွဝ်းယာဝ်.။ ဂွၔ်ရွဝ်ထၔ်.တို:ခဝ် ဓတာႈတိုင်ဂွၔ်ရွဝ် ရွၔ်းဓလ.တွၔ်းရွးသၢင်.သၢင်.ဓရှႈ ဓတာႈၔဓင်. ၔဓၔ် ဓတလံးထတ်းပၢင်သွၔ် ထၔ်.ဂွၔ်ရွဝ် တီးၽို.တွၔ်းမၔ်းစှႈ။

8။ ဂာဝ်လွမ်းငဝ်းလံး(ဂာဓရှ.ဂာၔဓ.) မွိဝ်းလိဝ်းဝႈ- ရွၔ်းခဝ်းပႈတီ. ၔၦႈမိူင်း'ဝ' တင်းသိင်: မီး(2000)ဓရှႈယာဝ်.။ ရွဝ်းၔဓၔ် ၔၦႈဝီး 2014 ၔံ. - ပံ.ထာင်းရှဝ်.ရွၔ်းမို. နို:ခဝ်းမွ.ထုမ်းတီ.ၢ ရွဝ်းၔဓၔ် လွိဝ်းၽွးခဝ်: ပႈတီ.ဂဝ်.လွိဝ်းၔဓၔ်. သို.ဂှိင်းလွင်းၽွမ်.ရွမ်. ၔၦႈမွ.ထုမ်းပႈတီ.ၢ ၽွိမ်.ထိမ် တၢင်းရွမဓရှ ထဝ်းဂဝ်ၢ ခဝ်.နိုင်ဂျာင်းဂှိင်းတွဝ်းတၔ်းဝံ. ဂွၔ် ၔဓႈပံ.တိုင် ပၢင်ရှမ်လွၔ် တၢင်တွဝ်မွ.ပႈတီ. ပွဝ်းဂမ်း(2)။

9။ ခတ်းလို့သို.ဂှိင်း ဂှိတ်းလွမ်းဓခႈမၼ်း မၔ်း ဓရှႈမတီ.ငဝ်းငုၔ်းမိူင်း'ဝ' တမ်းဝၢင်းဓခႈ ယိူင်းဂာၔ်း ဂၢၔ်(7)ဝီးတင်းၔဓႈၢ ဓပႈဝီး 2015 မႈ ဓတထတ်းပၢင်ရှမ်လွၔ် ၽွးခဝ်: ထုမ်းပႈတီ.(ထုင်.ယိၔ်.)ပွဝ်းဂမ်း(2)ၢ ရွဝ်း ၔဓၔ်-ဂွၔ်ရွဝ်ထၔ်.တို: ရွးထႈၔရွင်းဂၢၔ်ၢ ဂွၔ်ရွဝ်ဓလ.တွၔ်းရွးတီးဓလး ဂွၔ်ရွဝ်ရွၔ်း တဝ်.ထုမ်း ရွးထုမ်းထုမ်း ၐွိးတိုဂ်းသွၔ်းပၔ် ဂှိင်းဂၢၔ်မွ.ထုမ်းပႈတီ.(ထုင်.ယိၔ်.)ပၔ်တၢင်း ရွဝိင်.ရှႈ ၽွးခဝ်းထုမ်းပႈတီ.ခဝ်ၔဓမ်ၔဓမ်ၢ ၔဓႈဂၢၔ်တၢႈၔ်း ဂာၔ်ဓတလို.တိုဂ်းစှႈမွိဝ်း ၔဓႈၔဓၔ်. လွဝ်.ခဝ်.နိုင်ဂျာင်းဂှိၔ်းဝံ. ၔၦႈဝီး 2014 ၔံ. တီးၽို.တီးမၔ်း။

10။ ခတ်းလို့ဂှိတ်းလွမ်း ဓခႈတဝ်ပ်းတတ်း ဓရှႈမတီ.ငဝ်းငုၔ်းခဝ်ဓလး ရွင်းဂၢၔ်ၽံၢ.ဝိင်. ရှႈလိဝ်းလံးမိူင်း'ဝ' မွိဝ်းဝၔ်းထိ(28.10. 2014)ၔဓၔ်.ဝႈ... ၔဓင်.ရွိဝ် ဂၢၔ်ပွဝ်း ပွင်ဝၢၔ်းမိူင်းရွးလွင်းလွင်း ဓပႈဓတထုဝ်.မိၔ်း လွမ်းလွဝ်းပွိင် မိူင်းမၢၔ်းၔံ.- ရွဝ်းရှဝ်းယွ.ၔၦႈ မိူင်းမၢၔ်းဓလး(ထုဝ်.လိဂာဝ်လိဝ်းမၢၔ်း ပိၔ် လိဝ်းလို.ၔၦႈလုမ်း)မွိဝ်းၔဓႈၢ ရွဝ်းၔဓၔ်(ဓတလံး ယုဝ်.သုင်ပၔ်ဂှိင်း လွင်းဂၢၔ်သွၔ်လိဝ်းမၢၔ်း ၔၦႈမိူင်း'ဝ'နိုၔ်းသၢင်.)မွိဝ်းၔဓႈ ၔံ။

11။ ထၔႈဓ.ရွင်းဂၢၔ် ၽံၢ.ၽၔ်.တာႈငိုၔ်း တွင်းမိူင်း'ဝ'ၢ ၽံၢ.ၽၔ်.တာႈၔၦႈလွၔ်ဓလးသင်ၢ လွမ်းၔၦႈပိုၔ်.တီးဓလးသင်ၢ ခတ်းလို့တွဝ်းခွာဝ်း ဂၢၔ်မၼ်းမီး။ ဂျလွဝ်းလံးငိုၔ်းခဝ်းဓသၢ သတိ လွင်းလို.ထံ.ငိုၔ်းတွင်း(ဓရှ.တာႈ)။ ဂမ်.ထိမ်ပၔ် ထဂိဝ်: သိုဝ်းဂျၢၔ်ဓလး ရွၔ်းဂျာပ်.ထမ်းဂၢၔ် မိူင်းခဝ်ရှမ်.လွမ်း။

ဝံးထဝ်းဓရှႈဂၢင်း လွၔဓဓ.ဓခႈတဝ်ပ်း တတ်းမၼ်းမၔ်း ငဝ်းငုၔ်း တာႈဂှိတ်းသၢင်း ၔၦႈဝီး 2014 ၔဓၔ်.ယာဝ်.ဓရှႈၢ ဂိမ်ရွဝ် ပဝ်းသိဝ်းမိၔ်လိင်. နိုၔ်းၽွိမ်.ထိမ် သင်း လၢင်းၔဓရှဝ်ရွဝ်. ၔဓႈဂၢၔ်မို.တာႈဂှိတ်းသၢင်း ၔၦႈဝီး 2014 ရွးလွင်။ ပွဝ်းလာတ်းတိုဂ်းသွၔ်း ဂွၔ်ရွဝ်ထႈၔရွင်းဂၢၔ်ရွးတီး ပွဝ်းပံၢဝံၢ.မွိဝ်း တီးၽို.တီးမၔ်းယာဝ်.ၢ နိုၔ်းသဝ်းလိင်းၔဓရွၔ်း တင်းၔဓမ်ရွတိုင်လွမ်။ ခတ်းလို့သို.ဂှိင်း ဂှိတ်း တာႈရွၔ်.ပွၔ်းၽွၔ်း တီးၽို.တွၔ်းမၔ်းယာဝ်. တွဝ်းတိုင်တီး။

ၔရွဝ်းၔဓၔ်. ဂိမ်ပွင်ဂၢၔ်တဝ်.သိုဂ်း ခွတ်.လွိတ်းၽွမ်.ရွမ်းမိူင်း'ဝ' ထဝ်းသိုဂ်းလွၔ် ထဝ်းလွင်းတင်။ ဂိမ်ရွဝ်ပဝ်းဓလးၔဓမ်းၔၦႈ တဂျင်။ ထဝ်းသိုဂ်းလွၔ်တဂျၔ်း ခဝ်ထဝ်းမွဝ်. လာတ်းသွင်.သင်.စှာမ်း-တိုဂ်းသွၔ်းထာႈၔဓ ရွင်းဂၢၔ် ရွးမွ.ရွးထုမ်း ယွ.ၔၦႈလွဝ်းပွိင်ခွင် ပႈတီ.ခွတ်.လွိတ်းၽွမ်.ရွမ်.မိူင်း'ဝ' ဂွၔ်ရွဝ် ၔဓမ်းၔဓႈဓသ ခွတ်.လွိတ်းၽွမ်.ရွမ်းဂၢၔ် ခဝ်း ပႈလွံးထိမ် ဂၢၔ်ပွဝ်းပွင်မိူင်း'ဝ'နိုၔ်းယို.တွဝ်း တွၔ်းရွးတီး မွိဝ်းၔဓႈ ၔံၢ ပၢင်ရှင်လွၔ် ရွဝ် ရွဝ်. ဂၢၔ်မိူင်း'ဝ' ဝီး2013 ၔဓၔ်.ယာဝ်.တွဝ်း တိုင်တီးလိဓမ်း။ ▲ **ဂာဝ်.မီးၔဓင်.ၔဓံ**

LIH KAIG TAX KUAD NGAOX PUI MEUNG KHAWM LIEN DAUX PANG NAING RA

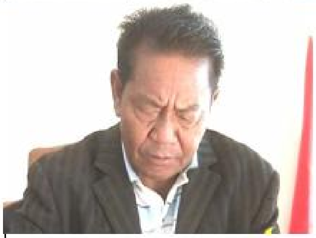

Lih tax kuad Ngaox gaik jhak kawn pui khawm lien daux bang naing ra

Jauh daux 2014 num khix 3 4 ngaix hoek 8 ngaix, ot krax hawt hu fux cong chang mox cang tax Nyi Lo, cawx cang cawx cang: cux fux chux cang Sam Gang, tax kuad Ngaox fux cong shu chi lih gaik jhak kawn pui khawm lien daux bang naing ra.

2014 num khix 3 – 4 ngaix plak ngaix, tax kuad Ngaox an khan kix yaog tix hoek daux kaung Meung Leun , pon krax rieb hoek toek bleeih kah cao kaing tax Nap siien cang, shu ci Saw Ri Yax, fux shu ci Li Hong Chiang, fux siien cang Li Nyi Pan, Li Ai Kawx an khan kix mai yuh krax kum ngawm mai kix son nghiiet lox ah si kah sang krai, tax Nyi Lo fux cong chang mox cang mawh cao bung.

Ot yam kum ngawm mai paox, tax kuad Ngaox ah nin, hoik koe ti num haoh phao, ang aux lai sax hoek tix gaik jhak pex kawn pui cao kaing daux kaung mong naung, in si ngaix, viex aux buan son daux vawng:, tax kuad Pang hoek tix gaik jhak pui haoh pui hun, si mhie tix nghiiet lox ah si kah si mhie: pex ku plak.

Ot yam ngawm mai paox, cao kaing daux keung Meung Leun tax su li yax , tax Nap, tax Ai Kaw, tax Nyi Pan, tax Li Hong Chiang an kix hoik bre tix ngaox lao tax kuad Ngaox mhong tawng krax ka-ing: yuh kix ku plak ku vang .

Tax Nyi Lo kah kawn thie tix krai lao son plak gau sawn kah lig lai mhai jhe, khawm krax ot cao kaing cao kham ku plak.

Khaix nghiiet lox ah si kah krai cao kaing daux keung Me-ung Leun, tax kuad Ngaox kawn tawx lox ah si kah si diex piang: kix khawm mu, si mhie kix grum rhawm grum rhi mai paox daux kaing: yuh, sau ri-ang: priex khrawm krax pa hoik pon son pa hoik yuh ku plak. viex kawn pui daux ke-ung Meung Leun hu krax mi mhak lhak sawng si voe ngai.

Plak bo si ngaix an, cao ka-ing daux keung Meung Leun an kix kawn gaik klieh mai tax kuad Ngaox an kix. tax Saw Ri Yax viex buan son kix keung Meung Leun ah lox rieb hoek toek bleeih kah tax kuad Ngaox an khan kix.

Klieh yuh pa yuh klieh daux kaung Meung Leun bo an kah daing nyawm ti yaox, hoik ngaox lao krax grum rhawm kawn pui dax keung mong naung mai paox ku plak. khaix klieh cao kaing an kix khawm mu kawn yuh graoh mai pa yuh klieh an kix, tax kuad Ngaox, tax nyi lo kawn tawx krax teem kah kix.

2014 num, tax kuad Ngaox an khan kix tawm yuh krax kum ngawm mai cao kaing daux keung kix khawm mu, tax kuad Ngaox jauh tix ngaox lao krax hoek grawng bleeih tix bawg in, ah lox laoh lhie kah cao kaing khawm kawn pui daux keung Meung Leun, ot daux 20 num haoh in, tawng tix keut sawn teem gaw kah kaing: yuh daux vawng:. si mhie khaix in sax, nhie grum rhawm haok huan mai paox ku plak. hawt lox pa tat plak pi-ang: son kaing pa sang sau ri-ang: kah si voe ngai. viex kawn pui daux hak tiex hu krax haok huan, mai kawn tawx lox si diex piang: cao kaing daux Meung Leun khawm mu.

Daux bawg yam an, tax Nyi Lo, tax Nap, tax Saw Ri Yax an khan kix kah kawn thie tix tawx krax si diex gau khawm mu.

2014 num khix 3 – 5 ngaix plak ngaix, tax kuad Ngaox an khan kix tawm yaog tix hu daux kru naing 618, hoik pon krax rieb hoek toek bleeih kah cao kaing cao kham dee an khawm mu mai yuh krax kum ngawm mai kix. krai lao krax hoek grawng bleeih tix.

Si ngaix liah, tax kuad Ngaox an kix tawm yuh krax kum ngawm mai kix cao kaing daux kru naing khawm mu. Nyi pan fux siien cang kah hoek laik yam.

Tax kuad Ngaox krai krax hoek grawng bleeih tix, mai si mhie tix nghiiet lox ah si kah si mhie pui ku kaux.

Si mhie cao kaing daux lien grum rhawm mai paox, sau ri-ang: mai krax pa tat plak pi-ang: son kaing: pa sang yuh si voe ngai a liah num, ih rhawm rhi si mau paox greem thung bung tax kuad Pang si miang ting ex kix, lien khawm pui hun yuh tix mawh nyiiex ti lhang prang ti mu. ot daux been yien yawg sau riang: gau sawn ku plak ku vang, tawx riang: son kaux cong haok huan meung vax.

Tax NyiLo, tax Ai Nap Lai, tax Sam Rai , tax Nyi Pan in kix kah kawn thie tix krai lao lox si diex gau ku plak.

Khix loe si ngaix a liah, ot krax hawt hu tax Sam Rai, tax Nyi Pan an kix grawng, tax kuad Ngaox an kix tawm hoek daux chi Na Kao greem keung Meung Leun, mai yuh krax kum ngawm mai cao kaing daux chi kix khawm mu.

Shu chi daux Na Kao sang ching mawh cao bung bang kum, mai krai lao cao kaing ku plak mhong tawng krax kaing:

(lui sitoe plak 8)

(pa sitoe ka plah 7)

pa yuh kix khawm mu khawm dee cud dee cha.

Tax kuad Ngaox kah krai lao krax hoek grawng bleeih tix bawg in, mai krai lao lox pa tat plak piang: son plak khaox yang yit khawm maw mau dee kawn cud kawn cha ku plak, si mhie cao kaing daux chi Na Kao sau riang: viex kawn pui nax kao yuh kaing ma tawm mhawm, viex kawn pui hu krax mi mhak lhak sawng.

Tax Nyi Lo, tax Sam Rai, tax Nyi Pan, fux shu ci daux kix thiien lao lux an kix kah baox thie tix tawx krax si diex gau.

Si ngaix khaix tax kuad Ngaox an kix hoek daux chi Pang Yang, kix kah yuh krax kum ngawm mai cao kaing daux chi pang yang.

Tax kuad Ngaox, tax Nyi Lo , tax Nyi Pan, chi cang Ai Sai an kix tawx lox si diex kah piang: kix cao kaing dee an khawm mu, si mhie kix grum rhawm mai paox, yuh kaing chaw haok huan, grum rhawm mai lien pa ot praok, yuh tix mawh nyiiex ti lhang praing ti mu .

Plak ngaix, kix kawn veih dee ot kru naing 418 kah praok krax, kawn yuh krax kum ngawm mai cao kaing pa ot dee an, si raung fux lhiux cang an kix kah hoek yam.

Plak bo si naix an , tax kuad Ngaox, tax Nyi Lo an khan kix si dauh krax hut ix mai deeh hoek daux veung Pang Kham.▲

PA TAT MEUNG MAN SON KAING TEEI CARANG PUI MEUNG MAI LHANG NYIEX DAUX MEUNG ROB ROM MEUNG MAN KU DAUH DAUX 2014 NUM. MAI GRAWH GRAWNG PA CAW TIX TAWNG KAH.

LOX NAWB

Tang meung man pa mawh meung rom, ex pa mawh pa giex kwang plakkrax ot pwi mai riang rao pwi haktiex, pa koe daux lum ting dee Num giexkaing ting, ex thong bung ka cub caw khankix mai ex teei carang jung pwimai grawng nyiex khankix khawm carang pwi meung jah 2014 num khixloe (30) ngaix tom hoek khix pon (18) ngaix mai sang laig ti teei ka dauxmeung man khawm ku dah ku dee heue. Can pwi meung pa koe ku da-hku dee ku kaux ku pwi rom ti teem yuh tau ka daux krax grum rhawm, extom khiox khaw ka pwi khawmuik heue. Mawh kheu hoik rheung num paang ex lai koe krax yaox krax mhong, sonsang sawg ti tawng grawng carang pwi meung kaux mawx kaux an, mawh beeh glawm pwi khawmuik heue.

Mawh kheu jao beeh glawm in pa hoik tiiem ti deuh plak piang tin, ex tom tiiem lai grawng antix mu, pa mawh lai pa ah, "Lo Maix Ti Tawng Pa Tix"heue. Can pwi pa koe beeh glawm kadaux kaing in kix khankix khawmuik, sawg ti tawng ka grawng can pa koe daux lai in khaixhoik phat ti tawng chix ti shiao awm pa lo ti shiao ka heue.

Sonsang lih koe phuk lai in can kix pa teem ex yuh, pa mawh can kix pa sawg mau khri sonjung pwi daux (Lum Kam Pha) lum num ting piang meung haktiex pa kok ceu kaux kix mawh(UNFPA) kawx ting bwan son heue. Awm can kix pa mawh cub caw pa thong bung kaing plakkaing krax kwang daux lum simian giex kaing pa mawh pwi yuh kaing lum khankix ang ah, cankix pwi ting pa yuh kaing daux kaung daux meung pa mawh pwi pa ting beeh glawm ku kauxang ah, mai can pwi ceu ku ceu pa koe ka daux meung man ku dah ku dee ang ah ex kiied tingbwan son mai ex mhai ti deuh kaing pa hoik yuh in uik ka daux lai mhai heue.

Tak sang kieh meung man mawh meung pa haok huan kaux cong kheu pa rom ex ti khrex rienkaing jung pwi mai grawng nyiex mai carang pwi meung in kieh khaw caw grum naog son sangkoe pa haok huan pa grum rhawm daux meung khraox meung man daux bawg yam pa sanghoek hu sivoe ngai sax kieh ex tok taix paox tix rom ti yuh tau ka daux pa mawh rhawm rhi tixmu.

Tax Khin
YiSimiang Giex Kaing Meung Rob Rom
Cub Caw Pa Khrex Krax Ot Pwi
Mai Riang Rao Pwi Meung.

CARANG PUI MEUNG DAUX MEUNG MAN, GHOIK TIX TEEI 1983 NUM, HOIK LHEU (30)NUM HAOH.

Meung man pa mawh me-ung rob rom in sang jah ti koh teei carang pwi meung mai grawng nyiex kadaux 2014 num khix loe (30) ngaix tom hwe khix pon (18) ngaix heue. Khaix hoik ghoik ti teei carangpwi meung 1983 num mai yam in hoik lheu (30) num heue. Son sang koe krax haok huan kaux congka daux me-ung haktiex ex, phan ang pon ka carang pwi meung kriem kre ang chix, mawh pa lo teteheue. Son sang tiag cheu krax ot pwi meung (Lum Kam Pha) Lum Num ting piang meung haktiextawx krax keut kieh yuh carang pwi meung (10) num tix bawg heue. Ex pon ti tawng grawng pa kohLum Num ting meung piang haktiex (Lum Kam Pha) carang pwi meung (200meung ka daux 2005num heue.

Meung man in 2014 num jung pwi mai grawng nyiex ca-rang pwi meung an mawh pa koe bwan sonson kaing pa sang bak ti yuh hu sivoe ngai sax, can pa koh ti teei carang an khankix jung pwi mailhang nyiex pa mawh krax ot pwi, pa shiang plak lah lai, grawh grawng ceu kaing kaing khankix, padeeh tieh loh krax ot krax koe meung man, yam in khaix in hu sivoe ngai kaing krax haok huan

(hu sitoe plah 9)

(pa sitoe ka plah 8)

ku ceumawh pa sang mhawm son krax kwang mai mawh pa koe bwan son pwi meung khawmuik heue. Son sang haok huan krax ot krax koe pwi haktiex mai son sang chix tat ti deuh been kwang mai kaing ceupa bak ti yuh hu sivoe ngai khankix, mawh kheu nan kiied lo ka carang pa khaw pa caw mai pa krupbawg yam mai pa grum naog ceu kaing khankix heue.

Krax pa grum mhawm pa koh ti teei carang pwi meung an, mawh pa tiag ti yaog ka pa grawm ceukaing pa shiang mai carang an khankix heue. Son sang pon ti teei ka ceu kaing tom grum naog, lo kapa grum naog lox pawk pwi meung ka lox chawk pwi teei carang heue. Khaix hoik tawng pwi haktiexka grawng kaing in khankix, mai khaix hoik rom ti yuh tau, ex tom chix pon ka ceu kaing pa grum pamhawm heue. Son sang chi rom pwi meung pwi haktiex ti yuh kaing in tau, kix lo ti tawng grawng pakoe bwan son kaing in yuh ka mawh heue. Mawh kheu nan pwi meung khankix lo ti tawng sidawngka grawng kaing son carang pwi meung in, can kaing in kix mawh pa kiied ting ceu son kaing ceu pateei carang pwi meung heue. Lai pa jhi daux krax in, mawh pa keut ti yuh son pa sitoe tau, son caogiex kaing khankix, mai son pwi haktiex khankix, son sang thawk ti krai grawng carang pwi meung kapwi tang kaux son sang tawng pwi khawmuik grawng kaing in sidawng heue. Phan kawn baox simieti tawng ka grawng in, hu ti chawk ka pwi ting pa koe beeh glawm daux kaing carang pwi meung pakoe daux lum pa dex mai dee ot maix heue.▲

Jung Pui mai grawng Carang pui meung sang ah ka pa dix.

Jung pwi mai carang pwi meung pa ah nan, mawh pa koh ti teei carang pwi haktiex khawmuik mai krax lah lai pwi meung mai grawng ceu pa dex mai can ceu an khankix pa teeicarang, pa kraix khrawm, pa sawn carang, pa tiag cheu ti yaox, pa plih ti kieh tawng mai cankaing pa shiang ka an khawmuik heue. Ka daux bawg yam pa koh ti teei carang pwi meungan, can kix pwi koh ti teei carang khankix, kix sang teei carang jung pwi mai lhang nyiex, koediag mie ding, pa prung prang dee ot jung pwi, pa kraix khrawm jung pwi, mai can pa shiangmai ceu kaing an khankix heue.

Son sang pon ti tawng carang krax ot jung pwi meung haok huan mie ding, grawng pa tiehloh krax ot pwi meung, grawng pa haok huan krax lah lai mie ding, tom teei carang pwi num(10) num tix bawg heue. Can ceu grawng kaing pa pon khaing carang pwi meung mawh sonsang haok huan meung simian vawng, mai son sang rom ti yuh kaing cub pa shiang mai vengkhankix, mai kaing cub caw plak praix khankix, son sang kaux cong been pa hawt jawh dauxmeung mai son sang kaux cong kaing pa sum kaing khraox ku ceu heue. Phan krai lox tiagmeung vawng koe kawn nyawm cawng gau lai tom nie, mai phan hoik pon tawng ka carangkawn nyawm pa hoik koe ju (5) num mawh caw ti sum nyiex cawng mie mu, caw ti sum deemawx, sara/max, cao gau caw ti koe mie kaux, mai kaing tang ceu khankix, pon ti tawngkheu carang pwi meung heue. Awm an kaing ceu pa teem plak sidah kaing teem plak rawmnyaux, kaing pa tawx rieang ngu sah mai can kaing tang ceu khankix.

Son can kaing an khankix lo pa sang lang ceu kaing khankix heue. Ka daux meung mankhaix hoik teei carang pwi meung daux 1983num, mawh kheu jao grawng ku ceu, ex anglai yaox ti teei carang pwi meung , mawhkheu nan, yam in sang caw ti yuh pa cied cheu tawng, pa teei crang mai pa deuh been kwang awm pa khaw mai krax ot krax koe pwiyam in heue.▲

Mawh Sang teei carang Pui mawx lieh?

(K) Bawg yam pa tat ti deuh (2014 num khix loe (29) ngaix pon sawm) tak sang koh ti teei carang pwi pa koe ka daux meung man khawm uik heue. Ka daux pa koh ti teei carangpwi meung an, viex ka pwi pa koe daux nyiex ma khankix, cub caw khankix mai pwi paang koe nyiex ma khankix heue. Ang joeng mawh ngie pwi daux meung, viang pwi tangmeung kawx viex nang heue.

(Kh) Can pwi pa ot daux meung tang meung (Phan ang mawh nan) kix pa yuh kaingdaux meung tang meung, ex caw ti teei ceu kaing krax ot kix heue.

Ceu kaing pa teei exkhaing kix an, ang mawh son pa kieh pwi koe krax lud loe, mawh son sang khrex riencarang kriem kre heue. Can pa hoik kraix khrawm tip on khaing lox chawk khankix maijah ka meung rob rom tom hoek ka plawg mai yaong mawh pa sang jhi grawng glawg kraxot kawn pwi awm pa lih koe ka daux an heue. Ceu kaing pa yuh son in, ang lai mawhson pwi tix kaux kaux, can lox pawk pa tiiem ti deuh khawmuik, mawh pa mox tom glipmai pa ang doh kieh pwi yaox kah tix kaux kawx heue. Tak sang prie tom mox glip ka loxchawk an khawmuik, ang mawh pa kieh pwi tix kaux kawx koe krax lud loe kheu ceu ankhankix heue. Mawh kheu nan pwi meung khaw muik phan chawk ka rah tix, caw ti pawk rah see khaw caw heue. Daux Bawg Yam Pa Tat ti Deuh Son Carang Pwi Meung, pwi khawmuik Sang Teei Carang kix awm In Pa Koe Plak GreemHeue.

(1) Lhang nyiex pa Koekhankix

Daux nyiex ma pa koe khankix, pwi tix kaux (Phan ang mawh nan) pwi tix cub, kix mawhpa ot tau, lih tau heue.

(2) Cub caw (phan ang mawh nan) pa khrawm nyiex ma ot tau.

Cub caw (phan ang mawh nan) nyiex ma pa khrawm paox tix ot tau, ang shiang ceu cadmai khrawm ot tau, pa yuh ka paox tau ang ah, ang yuh ang ah, phan ot daux nyiextix mu mu, pa yuh nan pa rom ti ot tau heue. Lox tiag- nyiex nyo khankix, cawng vadkhankix, nyiex khrawm kwad riex ju khankix, nyiex tab ot liien khankix, nyiex thawngkhankix heue.

(3) Cub pwi hun pa yuh cub Tix khankix

Cub in kix mawh pa ang koe nyiex ma, mawh pwi pa sawg ti ot dee klai rib dee hawm sawm, mawh pa kawn ti jhak ka pa tieh loh cag pu mai ot daux cag pu mai pa jhak pa tiehloh reu sang paw mai ot hawt rawm khankix, pwi pa tiang hoek khaing dex meu haktiexkhankix heue.

(4) Bang dee vai pwi tuk kha ti ot Khankix (Tempororary Shelters)

Daux bawg yam pa tat deuh son carang pwi meung an, bang dee vai pwi tuk kha ti otkhankix (Temporary shelters) pa ot ka daux in kix, tak sang sawn ti teei carang kix uikheue. Tak sang jhak ti yaox ka krax ot kix mai sang yuh kaing pa lheu mhawm Khaing an son kix mai koh ti teei carang kix heue..Son sang pon teei carang lhang nyiex khawmuikmai carang jung pwi pa khrawm paox tixot tau khawmuik, caw ti yuh daux krax pagrum naog pa kriem krie ka son kaing ceuan khankix heue.▲

2014 mum, khixLoe (29) ngaix, can pa koe daux Meung Man khawm uik ang laug ceu pwi, ang laug dee ot, sang koh ti teei carang pwi Meung ka khawm uik heue."

"Jah Daux 2014 num khix Loe (29) ngaix pon Sawm, ot maix dee mawx carang laig tan heue"

Daux 2014 num yam koh teei carang pwi meung,yaox pwi dee mawx teei carang nawh tan heue.Awm been pa deuh an yaox pwi dee mawx takteei carang kix khawmuik heue. Pa teei carangpwi meung daux 2014 num in, bawg yam pa tatshiao mawh 2014 num khix loe (29) ngaix heue.Lox tiag – daux singaix pa tat ti teei carang dauxkhix loe (29) ngaix pon sawm an, phan yiex yingying caw ti hu it nyiex paox grawm nawh nyiexNanda Seng ka daux bo an, mai phan cao teeicarang hu daux nyiex Yiex Nanda Seng, pwi teeicarang an caw nawh ti tawng grawng pa sangteei ka carang can kix pa koe ka daux nyiex an kukaux khawmuik heue. Mawh kheu nan, Yiex YingYing tom ang lai plaik carang to kaux tix awm pakoe nawh daux nyiex tix, nawh caw ti laig carang kadaux nyiex Yiex Nanda Seng awm pa koe bawgyam pa tat ti deuh heue. Lox chawk tang ceukhankix, nawh tom tawng grawng ot nawh deemawx jheeng jheeng heue.

Pa yuh satix kah, bawg yam tat ti teei carang pwi meung tak sang teei ka carang can pwi pa koe kadaux meung man khawmuik heue. Kawn nyawm pa kawn keh khaix hoik teei carang pwi meung ankhankix ang tau ti plaig carang kix laig ka daux carang pwi meung heue. Viang mawh nan pwi pa yumkhaix bawg yam pa tat ti deuh an khankix uik (Pwi an kix khankix kheu kawn im yam teei carang) taksang plaik carang kix laig heue.▲

SANG KOH TIX TEEI CARANG LAI MAWX, RHENG MIEX NGLANG

Pa koh teei carang pwi meung daux haktiex dee ot khankixtak rheung (12) ngaix heue. 2014 num khix loe (30) ngaixtom hoek khix pon (10) ngaix, sang teei carang sinax anheue.Singaix pa ghoik ti koh teei carang pwi meung ngaix ghoik ka daux (2014 num khix pon 10 ngaix) an phan pwi kohti teei carang khankix ang hoek ka daux nyiex maix, mai phan ang nyang kliep ti deuh lai grawng pa hoik koh titeei carang ka daux nyiex ma maix, lo ti tawx lox ka dauxlum plawg/ mai yaong pa koe dex maix heue. Son sangpon laig nyiex ma khawmuik ka daux carang pwi meung,mawh akhwang mai mawh beeh glawm pwi kaux Pwi mawx kaux pwi an heue.▲

MAWH SANG KOH TIX TEEICARANG KIEH HOIK YUH KA MAWX.

Ka daux yam teei carang pwi meung in, pwi teei carang pa mawh sara/max khankix, kix tak

(hu sitoe plah 10)

(Pa sitoe ka plah 9)
laig titeei carang ka daux dee caw ti hu mai laig daux tix nyiex hoik tix nyiex heue. Pwi teei carang an,kix sang chawk ka cao giex kaing nyiex heue. Phan lo ti chawk son grawh grawng ti blah, kawnbaox sang chawk ka pwi daux nyiex an tix kaux kaux heue. Koe ka piang jung pwi daux nyiex ma.Phan koh ti teei carang kix teu rheung (25) minit heue. Yam chawk ka cao nyiex cao pawk cawti mawh cao giex kaing nyiex (Phan ang mawh nan) pwi ka daux nyiex tix kaux pa hoik naog juheue. Viang mawh nan lox pawk tiblah son sang mawh lox pa rug pa kriem, sang baox chawk kapwi tang nyiex tix nyiex heue. Mawh kheu nan yam hoek ti teei carang pwi meung an, ku nyiex kukaux lo ti grum ot ka daux nyiex tix heue. Ka daux bawg yam pa koh ti teei ka carang pwi meungka daux (12) ngaix an, mawh caw ti hoek ka daux nyiex pex daux singaix mawx, sang dha ti kiehcao nyiex an tawng kah heue.

Ka daux bawg yam tat ti teei carang pwi meung pon sawm an can kawn nyiex ma pa ot ka dauxnyiex uik ngie khaing pa laig carang heue. Yam koh ti teei carang pwi meung, can pwi pa ang cawti ot daux nyiex cao tix, phan nawh hoek tang dha, nawh tak laig carang dee ot nawhtan heue.

Ang tau ti chawk ka pa laig carang ang laig yam sawg ti teei ka carang pwi meung heue. Awm paang mhaing ti jhak ka lai lhang nyiex, ang lo ti tawx pwi koe beeh glawm mai pwi pa hoek ti teeicarang ka daux nyiex maix tix kaux kawx yaox kah heue.▲

BEEN HAWT JAWH SON CARANG PUI MEUNG.

Ka daux bawg yam pa teei carang pwi meung an, can ceu lox pa deeh pawkpwi khawmuik an,caw ti priex mai mox ti deuh, awm pa koe been hawt jawh daux carang pwi meung, lheu khaingpa khrex rien ti yuh carang, ang chix ti shiao son kaing tix ceu kawx heue. Pa sang ah koe yuhnin, can ceu lox pawk pa pon khaing nyiex ma khankix khawmuik, ang pon ti shiao son cub cawpa giex kaing plak jung pwi meung, mai cub liien pa kwang plak haktiex, mai pa sang koh keenhaktiex (Phan ang mawh nan) pa shiao son sang pon lai kham grawng tokaux tix, maikaing tangceu khankix heue. Can cub pa koe beeh glawm ti kwang kia ka carang pwi meung an, ang chix tikieh grawng lai an lih plak praix, awm pa hoik jhi daux been hawt jawh an, lo ti priex tom khawcaw heue.

Tak sang tiiem ti deuh ceu kaux can kix pwi pa sawg teei carang, ka piang lox chawk carang pwi meung tan heue. Pa ang nyang pon ti laig daux carang koe/ang koe (Phan ang mawh nan) palheu koh ti teei lheu khaing tix bawg koe ang koe, son sang pon cied ti tawng mhawm mhawm,tom mhai ti deuh ceu kaux kix heue. Bawg tiblah mawh teei carang kriem ang kriem, caw ti ciedtawng ka ceu kaux pa mhai carang ti deuh khankix heue. Lox tiag – mawh rug hoek pwi teeicarang ti teei carang daux nyiex pex lie ang hoek lie, cao cied carang tak sang chix cied tawng ka grawng an heue. Daux bawg yam pa tat ti deuh son teei carang pwi meung, nyo pahoek ka dauxnyiex maix an viang ang laig daux carang lhang nyiex maix kawx, caw ti plaik laig daux carangnyiex maix heue. Ang koe pa cied ka grawng an heue.

Daux 2013 num, khix aliah been hawt jawh pa jhi tawng grawng nyiex carang pwi meung an,mawh pa sidaing lo ka can kix pwi pa rieb krax pa chawk heue. Ka daux pa koh ti teei carang pwimeung an, phan cao giex kaing tix kaux ang pon hawt been pa deuh an, caw ti tang krai ka cubcaw kawmati carang pwi me ung heue.▲

PA ROB TIX YUH TAU KA CARANG PUI MEUNG IN, MAWH BEEH GLAWM PUI KU KAUX HEUE.

Meung man in mawh pa nab yam ka akhwang pa mhawm pwi meung khawmuik heue. Pa teemti yuh ka pa teei carang pwi meung, pa rieb pa teei carang, pa tawx ceu pa khaw caw khankix,mawh beeh glawm pwihaktiex khawmuik heue.

Daux bawg yam pa tat ti teei carang pwi meung, can pwi pa hoek ka daux meung man khawmuikkoe akhwang ti rieb tawx carang tix heue. Phan pwi teei carng tiebtie ka lhang nyiex (phan angmawh nan) phan tiebtie ka pwi tix kaux kaux grawng ang pon teei carang pwi meung, caw ti kraidoh hoek ka cao cied carang (Phan ang mawh nan) krai ka pwi ting cao giex kaingyaong khankixheue. Phan pwi an khankix ang cu ti yuh, maix chix ti mhaing kieh teei grawng awm pa koe beenpa deuh son kaing prawng see heue. Can pwi meung khawmuik kawx caw ti tawx carang pwimeung mai caw ti krai lox pawk khaw caw heue. Ka daux carang pwi meung an, caw ti pawk canlox chawk pa koe khaw muik heue.

Ka daux bawg yam pa teei carang pwi meung an, can ceu grawng in pa koe plak greem khankix,mawh pa ang dex dawd mai been pa deuh son pa teei carang pwimeung mai rien rhawm tix kamawh grawng pa ting ceu heue.

(K) Pa thiang ti ang kieh pwi teei carang pwi meung.
(Kh) Pa baox ti sau carang lheu khaing ra bawg.
(Ng) Pa tawx lox lud ka pwi teei carang.
(S) Pa tawx krax suk sag ka pwi teei carang (Phan ang mawh nan) ka pwi pa koe beeh glawmka daux kaing an khankix.
(Sh) Pa pie lhen ti mawh pwi teei carang.▲

JUNG PUI MAI GRAWNG NYIEX CARANG PUI MEUNG PHAN HOIK TEEI KA CARANG PUI MEUNG SANG TAWX KA CEU KAING YUH KA MAWX.

Ka daux meung man 2014 num jung pwi mai grawng nyiex carang pwi meung phan hoikteei khawmuik, tak sang pon khrawm tip awn ka can ceu kaing khaing an tom nie heue.

Tiblah mawh awm in plak greem.

(K) Jung pwi meung dee kwang giex kaing daux meung man.
(Kh) Jung pwi pa khrawm pwi situ ju.
(Ng) Pa chix lai koe yuh ka mawx? (Chix tiiem lai / chix phat lai) mie ding.
(S) Glawk kaing pa yuh, pa ang koe kaing mai can kaing bauxmawx baux an.
(Sh) Jung pwi pa nyawm ot braxkua.
(Ny) Jung pwi pa laig beenli ceu pwi mawx ceu pwi an.
(T) Nyiex ot mawh nyiex pa tix / yuh ka mawx.
(Th) Rawm/ngu shiao mai can kraung khrai ceu pa shiao.
(N) Krax keh mai krax yum kawn nyawm iak.
(P) Pa thawk dee ot tix, daux meung/tang meung

Carang pwi meung jung pwi mai grawng nyiex pa yuh daux 2014 num an mawh pa chix koe bwanson son krax haok huan mai pa koe bwan son been hawt jawh pa sang shiao son kaing krax haok huan khankix heue.

Plak Ping Nya

Can ceu pa pon khaing carang pwi meung khankix grawng pa sawg ka carang pwi chix phat chixtiiem lai, mai kawn nyawm gau lai koe mie kaux khankix ex tom sang kieh mawh pa joh jhan kaceu in khankix pa koe plak greem heue.

(K) Jung pwi chix phat chix tiiem lai
(Kh) Jung pwi pa sax ot cawng koe tom hoek mie glawk.
(Ng) Jung pwi kawn nyawm pa ang pon yaox ti ot cawng.

Can ceu kaing pa pon khaing lox chawk ankhankix, mawh pa koe bwan son son kaing pasang yuh daux haktiex dee ang nyang koe pagau ping nya, mai dee dah khaix pwi plak pinnya, kheu sang pon baox keut ti yuh kaing panie lheu mhawm ka dee an kiied koe bwan sonheue. Lox tiag – Vawng ang ah pa ang mawhvawng ang ah, kix tak sang chix keut ti yuhkaing krax haok huan plak pin nya lheu khaingglang ka in heue. Can ceu kaing in khankixmawh pa koe bwan son daux pa cied ti tawngglawg ping nya pa lhaong pa tiiem heue.

Plak krax nyawm ot

Pa koh ti teei carang pwi meung mawh pa koebwan son son pa cied ti tawng grawng kraxnyawm ot pwi meung khankix heue. Phan tiagcheu ti yaox ka dee ot tix dah mai tix dah maipaox, phan dee ot tix dah nie carang pwi payum tan, ex tawng dee an mawh kheu lo plakkrax nyawm ot mawh kheu nan caw ti baoxsau riang rao ti yuh kaing plak krax nyawm ottan pa mawh kaing cied ti tawng, cheu ti yaox,kaing pa dha ti khrex, an khankix kieh lih koeka dee an heue. Awm an phan mawh dee niekoe kawn nyawm pa khraox keh khankix caw tiyuh krax pa priex rien kawn ngie yuh ka mawx,caw ti yuh krax priex rien bon miexkeh yuh kamawx, caw ti khrex rien ti tawx pwi pa koe beehglawm plak kaing hu tan yuh ka mawx caw tikeut yuh heue. Pa baox keut ti yu kaing an lo tikhrex rien kraung pa shiao son sang lang sinaxkawn, mai lo ti khrex rien kaing pa sang yuhson krax keh kawn, sivoe ang nyang keh, maikhaix hoik keh caw ti cox khrex yuh ka mawxheue.

Plak Krax Kaing Yuh

Son sang pawt ti yaox ka grawng sang kiehkaing yuh ti haok huan, pwi pa pon yuh kaingdiag ju kix koe mie ding, mie kaux lo ti tawngkah heue. Vawng simiang mai pwi koe ping nyaplak carang khankix, kix tak chix cox khrexkaing ka daux pa pon khaing ceu kaing pa hoikteei carang pwi meung an khankix heue.Ka daux kaing ceu pa sang keut ti yuh ku ceukhankix pa pon khaing pa teei carang 2014 numan, pa mawh kaing pwi yuh kaing koe yuh kamawx, pwi pa ang viex daux kaing koe yuh kamawx, pwi pa ang yuh kaing koe yuh ka mawx,mawh ceu in pa tiiem plak greem tin pa chixtawx riang rao kah heue.

(K) **Pwi pa koe daux kaing mai can ceu kaingyuh**

(Hu sitoe plah 11)

(Pa sitoe ka plah 10)

koe yuh ka mawx.

(Kh) **Pwi pa prung prang ti ot pa mawh pwi paang koe daux kaing yuh tix, pwi pa ang yuhkaing daux**

ka **ing khankix, ju kix, dee**

ot **kix koeyuh ka mawx.**

(Ng) **Cawng (Phan ang mawh nan) pa mawhcawng**

ping **nya pa shiang tang dah khankix,kawn nyawm cawng pa hoek cawng**

koe **miekaux, kix hoik, hoik lai gau tix mai pa lo ti ponkaing yuh koe mie ding.▲**

Ka piang haktiex in ka daux cub kawn pwi deekoe cub caw khankix, pwi hoik coca ti yuh son koeakhwang sibon ka daux kaing ku ceu, plak pingnya, plak krax ot kawn pwi ku ceu heue. Carangpwi meung an chix kieh ceu pa lo koe son sibonk-hankix awm in plak greem heue.

(K) Jung pwi sibon hoik khrawm paox tix ku dahdee.

(Kh) Sibon khankix koe riang rao kix plak pingnya, plak kaing yuh, lo kaing pao pwi daux kixyuh ka mawx.

(Ng) Sibon pa kwang nyiex ma tix koe jung pwimie ding.

Grawng Nyiex

Nyiex pa chix koe bwan son son meung haktiex,son sang koe been pa tawx dee ot son an,mai son sang haok huan nyiex pa hoik koe yamin mai son sang grum mhawm can kraung shiaoka daux an, lo ti tawng ka krax otkrax koe maika kraung can pa shiao ka daux bawg yam inheue.

(K) Nyiex ot mawh nyiex pa yuh ka mawx.Nyiex ot yam in mawh nyiex pa yuh ka mawxmai kraung pa shiao son nyiex an mawh kraungpatix.

(Kh) Ngu Shiao: Lhang nyiex pa pon shiao kangu sah mai ngu tang ceu.▲

Plak Cie maix.

Son sang koh ti teei jung pwi mai grawng nyiex carang pwi meung an kix ka daux 2014 num,pwi khawmuik koe beeh glawm ti yuh heue. Do nie mawh pwi pa viex daux cub simiang, caogiex kaing plak haktiex, cao giex kaing plak been li ku ceu, cao giex kaing ceu pwi ceu mawxceu an, baux kaung khankix, cao kwang simiang baux haktiex, baux kaung, baux vi-ang,veng khrawm, baux plawg, baux yaong cao giex kwang khankix mawh pa kied ting ceu heue.Carang pwi meung pa khaw pa caw, mawh pa chix koe bwan son son pwi meung haktiex khaw-muik heue. Mawh kheu nan, son sang cheung kaing pa koh ti teei carang pwi meung, kixpa mawh cub pwi ting beeh glawm ka daux kaing an mai cao giex kaing khankix khawmuik,khaw ti yuh awm kaing ceu in pa koe plak greem khankix heue.

(K) Can ceu kaing khankix pa lih bleeh khaing carang pwi meung kiehmawh pa tawng pwihaktiex kah.

(Kh) Ka daux cub daux caw, cao maix ang ah, ka daux nyiex ma mai cub caw paox grawmmaix khankix, kieh kix tawng ka grawng carang pwi meung (Ka daux carang pwi meung an,kaing ting piang paox tix, mawh pa kieh pwi ku kaux rom ti viex yuh tau heue.

(Ng) Kieh pwi haktiex uik doh rhawm ka ceu kaing pa shiang mai carang pwimeung, pa kiehpreed grai ka can lox pie lhen pa ang khaw caw mai carang pwi meung.

(S) Lai satang, sanie zin, pwi me-ung (Phan ang mawh nan) phan pwi tix kaux kaux chawk kacan lox chawk khawmuik, can lox pawk son lox chawk an uik, pon ti yaox daux plah lai in maidaux lai mhawm ti tawng ka grawng carang pwi meung an heue.

(Sh) Carang pwi meung mawh son pa sidawng pa kriem, mawh son pa yum rhawm pa deuhrhawm mawh son pa pon rieb pwi pa mawh patawx lox tiag /peung pa mhawm.

Yam yaox maix ti pon ka lox chawk pa ang chix pawk tix ceu, baux kaung, baux haktiex, baux viang, bauxveng, chix ti toe chawk ka pwi koe beeh glawm plak carang (Phan ang mawh nan) lum num ting carang jungpwi Nepyi Daw heue. Lox pa teei bawg yam mai chawk ti tawng nie lheu mhawm khaing lox pa nieb keut tichawk kah heue. Ceu pa lud yie phai luan, hu nawh, mai kied nu ti cox .▲

LOX CHAWK SON CARANG PUI MEUNG DAUX 2014 NUM, DAUX MEUNG MAN.

Yam chawk pwi teei ca-rang ka pwi tix kaux kaux, yie chix keut lox chawk an iang,mai lo heue. Mawh kheu lox chawk an khan kix hoik tang koe krax pa bak keutku gum, mai lox pawk ku gum kawx caw ti mawh lox pa rug pa kriem heue.

Pa koh ti teei carang pwi meung, ceu pa shiao awm lox chawk in plak greem kraigrawng ceu pa bak pa keut khankix daux pa dawd heue.

(K) Ceu kaux

Ceu kaux pwi pa pawk lox chawk khankix,ang lai sau ka daux pa cheu ti yaox mai kadaux carang tang dah heue. Yam koh ti teeika carang lhang nyiex tix nyiex pa ang kroxsau ka carang pwi tix kaux kaux (Phan ang-mawh nan) pa lud sau carang ra bawg sonang sang yuh nan, ex tom chawk ka ceu kauxpwi kaux mawx kaux an heue. Lox tiag – phancao giex kaing teei carang caw/ang caw sangcied ti yaox ka ceu kaux kawn nyiex ma an heue.

(Kh) Simex/bon

Chix pon tawng ka jung pwi simex mai bonheue. Lox tiag krax ot pwi simex mai jung pwisibon, krax im ju kix, (phan ang mawh nan)krax pa haok huan plak ku ceu, chix ti tiagcheu ka paox son sang tawng kah heue. Kraxpa gwieh ti tawng krax ot simex mai sibon,mawh pa kiied ting ceu tete heue. khaix hoikplih grawng kaing pa teei carang pwi meunglih, ex tom baox chix yuh kaing pa cied cheuti tawng grawng ku ceu heue.

(Ng) Ju

Baux ju mawx baux ju an, yam teei carangtak sang kieh mawh pa tat ti tawng grawngpa haok huan jung pwi miex ding heue. Kadaux meung tix meung koe jung pwi mie ding,baux ju mawx koe mie ding, mai caw tip ontawng ka grawng jung pwi koe yuh ka mawxheue. Lox tiag – phan hoik pon ti tawng kacarang pwi pa koe ju (5) num pa koe greem(5) num daux vawng tom chix tiag ti tawng kadaux num pa sang hoek daux bawg yam paan got rheung tom nie, caw ti cox khrex nyiexcawng gau lai mie mu, lawg gau lai mie lawg,sara cao gau lai mie kaux ang ah chix ti baksawn yaox kah heue.

(S) Shiang mai Cao giex kaing nyiex yuh ka mawx

Son sang pon tawng diag krax ot krax koenyiex ma mai grawng nyiex ma an khankix,lo ti tawng mawh shiang nawh mai cao giexkaing nyiex ma yu ka mawx, an mawh pa tingceu heue. Grawng pa ting ceu an, mawh kheukieh ex tawng grawng krax ot kix daux nyiexmaix, mai kieh ex tawng krax haok huan koedaux nyiex ma an mie ding heue.

(Sh) Krax ot krax koe nyiex Ma

Krax ot krax koe daux nyiex ma, mawh pashiang mai krax pa keh kawn khankix heue.Phan krai dee sidawng mawh kheu lha koenyiex ma nawh, krax pre jung pwi chix yawmhu kah heue. Phan tiag ti tawng ka meung pakoe piang haktiex khankix, jung pwi sibon pahoik yuh kapaox lheu nie krax keh kawn kixkhaing jung pwi si-bon pa ang nyang yuh kapaox heue. Baux ju sibon tix kaux pa keh kawnbawg jah tix bawg, ju nawh yam jah nawh tikeh kawn an, chix kieh tawng ka ceu pa baoxkeh kawn nyawm nawh mie ding heue. Sibonpa keh kawn bawg jah yam hoik koe ju nawh (30) num, mai sibon pa keh kawn bawg jahyam koe ju nawh (20) num, mawh sibon pakoe ju (30) num pa tux keh kawn tix heue.

(Ny) Been Li Pa krub

Been li pa krub mawh pa ting ceu son pa tatti tawng been ot kawn pwi pa ang situ awmpaox tix heue. Mawh pwi mawx pa mawh pwipa yuh ka mawx, chix ti tawng ka been krubnawh heue. Can pwi koe been krub khankix,mawh pa kheem ka jung pwi mai been yungyimai krax yum rhawm pwiheue.

(T) Pwi Ceu

Pwi ceu khankix mawh kheu been yungyikix, kix pon tawb kheem ka paox plawg paoxnyawm ka been krax ot tix heue. Dah dee deeot tiblah, jung pwi haktiex dee ot kix, kawnlheu, tux khaing haktiex dee ot tang dah, payuh nan ex tawng grawng mawh kheu angceu pa awn kix been ot tix ang situ heue. Sonsang chix tawng ti cied cheu ka krax ot pwiceu mawx pwi ceu an, chix ti tawng ka ceukaing pa hoik pon khaing kix heue. Nie lheumawh ka grawng ceu pwi an yuh kix ti koenyiex ma yuh ka mawx, thawk theng kix deeot tix yuh ka mawx, krax ot kix plak ping nya,kaing yuh kix koe yuh ka mawx, ceu pwi paprung prang ot dex baox an khankix, koe yuhka mawx, cub an kix tieh lox krax keut kixyuh ka mawx, mawh sawn kix tokaux cao kixmawh pa yuh ka mawx, pa koe krax tieh lohan khankix chix kieh koe krax pa pon sawgcied cheu ti tawng ka krax ot pwi heue.

(Th) krax ot plak pwi pa ang grum pak peung

Lox chawk son pwi pa ang grum pak peung,koe jung pwi kix mie ding, koe ju kix mie ding (Baux ju mawx baux ju an), jung pwi pa anggrum naog pak peung, dee ot kix ku dah kudee mai lo kix ka ceu pa tix chix ti tawng kahheue. Carang pa teei ex in, mawh nang son sangkeut ti yuh kaing teei carang pwi pa ang grumnaog pak peung, mai son sang pawd beenhawt jawh pa shiang mai pwi ang grum naog-pak peung khankix heue.▲

(In mawh lai grawh grawng son kaing koh carang ceu pui daux Meung Man ku dauh. pa yuh daux lum giex kaing teei carang Meung Man. yuh mawh lai Man, lai vax, lai shiam, lai gla.)

KAWN RAI PUI MEUNG GREEM LUM PANG SANG LIAH MU SHIANG HOEK TIX PAI VAW NUM KHRAOx KA CAO KAING DAUX VAWNG.

ရှုမ်;ၡၢင်;ပွံႈသူင်,သင်,ပီးၵဝ်, ၡပ်.တွၔ်;ပီးမုံ, 2014၊ ရှၔ်းမှိုင်း ၔုံး(6)ၵှိုင်,ဗေ;ဝီင်းပၢင်သၢင်း မူ;ၔဝ်.ယမ်(သၢၵ်,ဝေႈ)တီး;ရှၔ်းလှူင်ဝဝ်;ငုၔ်း ပၢင်သၢင်း၊

Daux nun 2014, khix 2-10 ngaix plak ngawp (8) taix, kawn rai pui meung greem lum Pang kham kix liah mu Shiang. Ot krax thung bung cao kaing daux lum Pang Sang an kix koe- pa mawh chi cang Sang Mawng, fux shu ci Thien Ai Ka, Ai Han, fux chi cang Song Ching Sieng in kix, tang viex bre vaw blah tix ku nyiex ku yaong hoek tix yuh krax krup pai ka cao kaing daux vawng, daux pak pui hun.

Cu si vawng Meung Vax tax kuad Pang, Fux cu six Tax kuad Ngaox, Tax run fux cong see ling, tax Cao KawAng pu cang, tax Li Cu Liex, tax Sam Khun fux pu cang, in kix riep hoek toek bleeh kix.

Kawn Mien hoik tah klawng mawng, paung biaong khawm hoek tix.

Chi cang lum Pang Kham tax Sang Mawng viex son Cao kaing kix liah mu Shiang kix, ah lox nap yam ka kuat si miang ex kix ka daux vaw daux van num khraox. khoek taix cao kaing cao kham ex kix, khoek krax tauk krax mao to khaing kix, si mie kix nyawm ot brax kua daux num khraox.

Tax Sam Khun fux pu cang viex buanson daux vawng ah lox haok huan ka kix ku yaong daux num khraox, si mie kix pon priex pon mau.

Cao kaing daux vawng tax kuad Pang kawn tawx khawng phak ka kix ku Shiang.

Khaix an kuad Ngaox yaog tix tawx simie nghoh ka cao kaing daux sieng an kix ku shiang, simie kix ku nyiex ku yaong nie pon nghox pon koi num khaix. ▲

သူင်.သင်.ပီးၵဝ်. ၡပ်.တွၔ်းပီးမုံ. 2014၊ ရှၔ်းမှိုင်း–ထၢဝ်းနှိုဝ်း ပီးၔွင်.လၝရှ. ဢၔ်ယှ.တုံးလေးဝီင်းနှိၵ်.တွၔ်း ပၢင်သၢင်း(6)ၵှိုင်.(သိင်.)၊ ရှုမ်းၶၔ်မၝၔဝ်.ယမ်(သၢၵ်.ဝေႈ)ၶၝတီးပ္ၡႈယုံ.ရှၔ်းလှူင်ၔုံးဝဝ်းငုၔ်း ပၢင်သၢင်း။

ၵိင်ၔှိုဝ် မီးလှူင်းယုမ်.ယမ်ၶၔ် မှိုဝ်းပ္ၡင်းပီးမုံ. ဢၔ်ၵွၔ်ၶၔ်ၵီတ်းၶၝပ္ၡၔ်.မၝ ရှုးပီးၔၔ်.သေ မှိုဝ်းဝၔ်းထိ(10.2.2014) ပွတ်းၔုံ၊ ရှုမ်;ၡၢင်း ပွံႈသူင်.သင်.ပီးၵဝ်. ၡပ်. တွၔ်းပီးမုံ. 2014၊ ၵွၔ်ရှုဝ် ဗေးဝီင်းနှိၵ်. တွၔ်းပၢင်သၢင်းၶဝ်မီး–ရွၔ်းထေ.ဝီင်းပၢင်သၢင်း ပေၝထဝ်;သၢင်.မှူင်.၊ ၵိမ်ၔမ်းၔုံး ထိၔ်.တှိုဝ်. သူင်း၊ ဢံၤႈၡၢၔ်.၊ ၵိမ်ရွၔ်း သူင်.လိင်းသိင်.၊ လုင်းရှ.၊ ပ္ၡႈမံၤလုမ်း သၢင်.ဗၢၝမှူ. ၶဝ်ၵဝ်; ၵွၔ်ရှုဝ်ပေၝမေးရှၔ်းမှိုင်း ပၝတုံးဗေးဝီင်း နှိၵ်.တွၔ်း ပၢင်သၢင်းၶဝ်(6)ၵှိုင်.၊ ၵှိုင်.လှုံ (130)ဗေၢ၊ ၔရှင်းရွဝ်းပ္ၡီင်းတုင်း ထဝ်းၶဝ်. ပ္ၡုံမၔ်းသေ ပၝတင်းရွဝ်းလှ. ရွဝ်းတၢၔ်းတီး ပ္ၡုံတီးမၔ်း၊ ၡုံးရွင်ၡုံးမှူင်း၊ ၶၝပွံႈ မှူၔ်းမှူၔ်း သှိုဝ်းသှိုဝ်း ၵွၔ်ၶၔ်မၝ ၔဝ်.ယမ်(သၢၵ်. ဝေႈ)ရှၔ်းလှူင်ဝဝ်းငုၔ်းၶဝ် ၶၝတီးၔုံးဝၢင်း ရှော ပၢင်ၡုမ်လှူင်ရှၔ်းမှိုင်းဝဝ်းငုၔ်ပၢင်သၢင်း။

ရှၔ်းလှူင်ဝဝ်းငုၔ်းၶဝ်မီး– ရှုဝ်ပဝ်း လှူင် ပၝတီ.ရွတ်.လှိုတ်းပ္ၡမ်.ရှုမ်းမှိုင်း'ဝ' ပေၝ ထဝ်း တပၢင်း၊ ၵိမ်ရှုဝ်ပဝ်းသိဝ်းမိၔ်.လိင်.၊ ၵိမ်ပ္ၡင်ၶၢၔ်သှိၵ်းထဝ်းသှိၵ်းလှူင်တရှၔ်း၊ ရွၔ်း ရှင်းၶၔ်တီတ်းတော.ၔှုၵ်းမှိုင်း ထဝ်းဗၝဢၢင်း၊ ပ္ၡႈၶၢၔ်ပၵ်းလုမ်းဝဝ်းငုၔ်းလေးထတ်းၶၔ်ရှင်း ၶၔ်ၶၢဝ်.မှိုင်း'ဝ' လီးလှူးလေ.လေး ၵိၵ်.ၵွၔ် ရှုဝ်ထၝၔ ထၔ်.တုံ ၶမ်းပ္ၡင်း မၝၡပ်.တၝၔ တၢင်းလှ.လွမ်း။

ၵွၔ်တၢင်းသုတ်း–ရွၔ်းထေ.ဝီင်း နှိၵ်းတွၔ်းပၢင်သၢင်း ပေၝထဝ်;သၢင်.မှူင်. မှူၵ်. လၢတ်းသပ်းလိင်းၔၔ လှူင်းၵီတ်.တုင်းပ္ၡင်းပီးမုံ.၊ ရွဝ်.ပီးၔှိုင်းပွၵ်း၊ ပီးၶဝ်.သုတ်းၡုၝ–ပီးမုံ.ရှုတ်. ၶဝ်းမၝၔၔ်.၊ တေ.ဢၢဝ်ၔုံးဝၢၔ်း ၔုံးရွင်း၊ ၔုံးၶၢၔ်.ရှုင်းလေးမှိုင်းတော.မှိုင်း ထရှူ၊ ၵွၔ် ၶၔ်ၡုၝသူးလှုံးၶၔ်၊ ၵွၔ်ၶၔ်သေ.ၔၔ်.ၶၔ်. တေၝ–ယွၔ်းဢၢဝ် ပ္ၡၔ်းလီမၵ်လှ. တီးပေၝ ထဝ်းမေးဗေ.လေး ပ္ၡႈယုံ.ရှၔ်းလှူင်၊ ယွၔ်းယှ. လီသှိုဝ်းသၝၔုံးပီးမုံ.ၔံ။ ပီးၔွင်.ရှၔ်းမှိုင်း ၡုဝ်းၶဝ် ၵွၔ်ၶၔ်မၝၔဝ်.ယမ် ပ္ၡႈယုံ.ရှၔ်း လှူင်ဝဝ်းငုၔ်းၡုဝ်းၶဝ် မှိုဝ်းၔံ.ၔံ.၊ တၢင်တှုဝ် ၶဝ်သေ ယွၔ်းသူးမၵ်လှ. ၵူႈပီးၔွင်.ရှၔ်းမှိုင်း ၡုဝ်းၶဝ် ယှ.လီသှိုဝ်းသၝ၊ မီးၶဝ်းလှိုင်း–မီးငုံၔ်း ၔမ် ရှုးရှောရှုးရှိုၔ်း၊ ရှုးဝၢၔ်းရှုးၔၝ ၔံ။

တေ.မၝ ၵွၔ်ရှုဝ်ထေ.ဝီင်းၶဝ် ၵွၔ်ပေၝမေးရှၔ်းမှိုင်း ပၔ်တၢင်းၔဝ်.ယမ် ယုဝ်.ဢၢဝ်း ရွဝ်းလှ.တၢင်းတၢၔ်းယဝ်.၊ ယွၔ်း သုၵ်းတီၔ်သုၵ်းမှိုဝ်း ရှၔ်းလှူင်ဝဝ်းငုၔ်း ယွၔ်း သူးမၵ်လှ. ပၔ်ၵှူးရှၔ်းလှူင်ၶဝ် ယှ.လီ ၵိၔ်ဝၢၔ်၊ တှုဝ်လှုံၶတ်းယီၔ်သှိုဝ်းသၝၔုံး ပီးသေၶမ်း ဝၝၔံ။

တေ.မၝ ၵိမ်ပ္ၡူႈရွၔ်းရှင်းၶၔ်တီတ်း တေ.ၔွၵ်းမှိုင်း သိဝ်းသၢမ်ၡုၔ်း တၢင်တှုဝ်ၔုံး ဝဝ်းငုၔ်းမှိုင်း'ဝ'ၶဝ်သေ မှူၵ်.လၢတ်းၡုမ်း ယွၔ်း သူးမင်.ၶလ.ပၔ် ပေၝမေးရှၔ်းမှိုင်းၔုံး(6) ၵှိုင်.ရှုးဝၢၔ်းရှုးၔၝ ၵူႈလံးမၵ်းၶဝ်းတဝ်းၔမ်. လှိုင်မၵ်းရှုးရှောရှုးရှိုၔ်းသေဢမ်.ၶၝ ယွၔ်းသူး ပၔ် လှူင်းၵီတ်းၶၔ်မၵ်းမီး ထွမ်းပွတ်းတွၔ်း ပ္ၡုံမၔ်း လီသေၵွၔ်တွၔ်းလှိုဝ်ၶဝ်.၊ ၵူႈမီးတှုဝ် လှုံ ၶတ်းယီၔ်သှိုဝ်းသၝၔုံးပီးမုံ.ၔံ. မှိုၔ်ၶၔ် ရှုးဗေၢ ၔံ။

ၔွၵ်းၔ်. ရှုဝ်ပဝ်းလှူင် ပေၝထဝ်းတပၢင်း တၢင်တှုဝ်ဝဝ်းငုၔ်းၶဝ် မှူၵ်.လၢတ်းၡုမ်းသူင်.သင်. ပေၝမေးရှၔ်းမှိုင်း ရှုးထၢဝ်းနှိုဝ်းရွတ်.လှိုတ်းပ္ၡမ်. ရှုမ်းရှုးတီး၊ ၶတ်းလှုံၵီတ်းၶၔ်နှိၔ်းယုံ.မၵ်းမီး တီးပ္ၡုံတီးမၔ်းၔံ– တွၔ်းပၔ်ငုံၔ်းတီးၵွၔ် ရှုဝ်ရွၔ်းၵှိုင်.ၶဝ် ရှုးၵှိုင်.။

လိုၔ်းသုတ်း– ပှိုဝ်းတ.ပီၔ်ပ္ၡၔ်း လီလေး တ.ယွၔ်းသူးပၔ် ပေၝမေးရှၔ်းမှိုင်း ခဝ် ရှုးရှော ရှုးရှိုၔ်း၊ ရှုးဝၢၔ်း၊ ရှုးၵှိုင်. လံး ၶဝ်းမၵ်းပ္ၡင်းလီ၊ ၵိၔ်ဢမ်.မှုတ်းထွၵ်းဢမ်.ယွမ်း မှိုဝ်းၔၝၔၔ်.– ၵိမ်ရှုဝ်ပဝ်း သိဝ်းမိၔ်.လိင်. လှိုၵ်းဢၢဝ်လှိုဝ်.ပ္ၡၔ်းၶဝ်းပှိုၵ်းသေ တွၔ်းပၔ် ၵွၔ်ရှုဝ် ရွၔ်းၵှိုင်.ၶဝ်။

ၶၢဝ်,မီးၔဝ်င်,ၔံ။▲